

ROMANS

Paul-hu apostle mu hesi bëhi jajivade jöhoje.

¹ Paul naro ave jöho jajivo'irögoro ë'e. Na Iesu Keriso-are mu vaemu vaejahaje ae jeve. Na apostle jeve ë hesi bëhoho God-ro uevë'ëro. Huro na baejevoromo bamevadeje huhu bojamuade jö mahuremu naro ae majëhinövo'irodego.

² Ëjö maho urimoroho huro hesi jö majëhijarue aribövioho bojëmi'ego jabumëro hesi surire jajivobe rueromo uvonövareje: God-ro iae ëhi ëhi ajamui'ajëjo. ³ Röhu ë jö maho iae God-are Harihu hesi jöhoje. Hu araeromo a daje baejadire hu David-are uje jiadeje. ⁴ Röhu guomamu God-ro hu i'ovoromo hesi Aru'aho Maho bojami avohë'ëro uavadeje: Jaruvo ja nasi Harihe darugo baejë'e ae javajëjo. Ëaho hu Iesu Keriso nosi Badaje. ⁵ Ëaho God-ro uavamu huro Paul na huë baeromo ajëmiromo apostle muoho bojëmiromo uevadeje: Nasi jöho majëhijego sa'a ioro'ioro raje aho'obëhe mae uehorovoromo jöho ejeho'irarëjo ëhuro Keriso nasi ihoho döro jioröhe. Ëmuoho bojëmamumu naro baejë'ëro sa'a ioro'ioro rajoho ajëmijajeje. ⁶ Röhu Rome aribövimë jemë'o iae ëhi jië'e aribövie jëvo'ego jemë'o ajëmi'irodoho jëve. God-ro jemë'o uevë'ëro ëhu'ëro Iesu Keriso-are aribövie gemuoho jëve.

⁷ Ëhuni Rome amo rajo God-hu rajëhiromo hesi baejëvade aribövimë naro jemesi örire jajive. Na

nege God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

Paul-hu Rome va'oromo amo rajo gë'i nimade jöhoje.

⁸ Urimoho naro Iesu Keriso-are ihore God mabëhe uave ae aho'obëhe jemesi jöëni. Ëhesi bëhoho ae aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e hejarueje atoromo uvoruomavego: Rome aribövioho jaburo Keriso mae uehorovarue höjo. Ëhuni jemesi jöëni mabëhe uave. ⁹ Iae ave jöho na jö mae jövo'ie'e God-are nuniro. God hu nasi börömohoje. Ëhuni God-are nuniro ave jöho jemë mae majëhi'ie'e. Na bogo vuonugo'i majae ëhi jemëni uehorovëvoromo ¹⁰ parie vaejajeje. Urimë'i jemë bogo gënövë'ëro ëhuni God-are örire uavajeje huro hesi nimoromo nasi öroho avohehego naro ma-maro ö'oromo gë'i rodëni. ¹¹ Ëhesi bëhoho na jemë gë'i nego avohe ëhuro naro jemë ajëmijego God-are Aru'ahehu bojamuijaje suvuoroho jemëro baeromo biririvo'irarijego. ¹² Na negajoho jemë'o na'o Keriso mae uehorovë'ëro ëhu'ëro ajamirovo'iramu mae javuo'ë'e. Na ëhi nege.

¹³ Nasi ö mueno'e na nege ave jöho ga'irarijego. Na majae göro göro ö'ie'oromo muëro böviëro bisë'ëro ma'enegro'i hijamu bogo ö'odeje. Na negadeje sa'a ioro'ioro rajo jabumë ajëmiibe juvajëhi na jemesirire ö'oromo ëhi jemë'o ajëmiromo ae gö Keriso-arinö ujuohëvo rue'irodëro. ¹⁴ Sa'ae aho'o Keriso-are jöho majëhibe juvo'ejo. Amore raromarue je'ore raromarue gavë'e bogo gavë'e ëhi jië'e aribövioho aho'o jöho majëhibe juvo'ejo

God-ro muoho ëhi bojemiĵëlëro. ¹⁵ Èhuni na nego avohe Rome amore ö'oromo Keriso-are jö maho jemë'o majëhi'irodëni.

Keriso-are jö mae uehorovë'oho God-hu no i'ovavuaje darugo røjahuiromo ajamuaje jöhoje.

¹⁶ Èjö ma hesi jöhuni röromo na javojoho bogojevo'i ma-mae jeve. Rabëni ë jö maho ae rahu heromo Keriso mae uehorovë'oho God-ro i'ovavuaje öroho no røjahuiromo ajamuiromo öri sisënö javuajoho baejavuoromo öri manö ramuajeje. Urimo Jew rajoho ëhi ajëmiromo röhu sa'a ioro'ioro rajohu'o ajëmijego maro raromarueje.

¹⁷ Èjö uehorovoromo maro raromarue hesi bëhoho God-ro ë jöe gemuoho bojamuiromo ëhuro hesi muoho røjahuijego no garomo uvarueje: God-hu nosi sisë mu'uvahuo'iröhe öroho aviëhi höjo. Noehu Keriso mae uehorovë'ohuro iae ëhuro God-ro nosi sisë mu'uvahuego hesi nunire mae riravarue höjo. Öre gö bogohöjo. Èhi uvarueje. Röhu God-are surire jöho ëhi gemuoho uvë'eje: Ae rahu God mae uehorovoromo hesi nunire mae riravë'oho ë aribövioho iae maro raromo'aruëjo.

Ae aho'obëhe God-are i'uhesi uhure raromobe rovere jöhoje.

¹⁸ Röhu God-ro ö'idöre hiromo røjahuego no garomo uvarueje: Hu sisë aribövioho aho'obëhe jabesi jöëni dë vörönimoromo i'ue mana bojëmaje höjo. Èhi jië'e ariböviohuro God bijönimoromo ae sisë vaejëvoruomajeje. Mu sisë vaeromo ëhuro mu ma hesi öroho subivëho'i ë'o garuomajeje. ¹⁹ God-hu diehi jië'e ae jiajoho vituoho

gavarueje vituoho bogo. Röhu gavarue vituoho è sisë ariböviohuro iae va'orahoro garuomajeje God-ro röjèhijë'e jiego. ²⁰ No bogo nunoho gavarueje God diehi jië'e jiego. Röhu God-hu sa'a bövi bise'o bamadevare evare aëro aevoromo gabe rovereje sa'ae jove bövie bise'e God-hu bamadoho jio'amamu. Èhi jiamu gagorovo èhuro uvobe rueruomadeje: Bövie bise'e aho'o bamë'ëro èhuni hu bogo ma-aehu jio'i hu gemu böröme jio'i hu gemu eni jië'ëro èhi jiemu jiobe rovadoho èhi jiemu jiobe va'a'ajëjo. Èhi uvobe rueruomë'ëro jabumë God bogo mana uaruomo hesije: O no ja bogo gavë'ëro jië'ëro èhuni mu sisëho vaejare höjo. Èhi jië'e jöho bogjio'ë'e. ²¹ Jabumë iae God jabesi simanëro gabe rueruomadeje. Röhu bogo uvareje: God gemu börömoho hö uvoromo rajahijareje. Suvuoro gö gö bojëmadoho bogo huë mae uavë'e ëma ujuohareje. Èhi'oromo God bogo uehorovo'i a'i sisë'i sisë'i uehorovobe nu ano'e ramoramovobe simane sisë maro sisërërovobe rueruomadeje. ²² Uvobe rueruomadeje: No simano ma'e aribövie javuajë'i simane sisërëbe rueruomadeje. ²³ Simane sisërërovë'ëro èhu'ëro bogo uvareje: God hu ioro'ioremu aji'e hijaje ae jio'i ave sa'are aribövioho nomë ma-jahuri raromarue aribövie javuajë uvo'i a'i God ioro'ioremu jiaje aho bijönimo'i ma-jahuri raromarue aribövi no va'ëne inömoho avohoromo èhi rajahi'amobe rovereje. A va'ëne ugo va'ëne majo va'ëne sigobu va'ëne èhi jië'e inömoho avohoromo rajahi'amobe rovereje.

24 Ëhi jië'e simano rumo'e muoho vaejè'ëro ëhuni God-ro jabu ma-nunëremu gëromu rëmö'öjaje jakesi nimirue muoho vae'iröhego. Rëmö'öjamu jakesi nimiromo öëro jijihanovoromo göëro göho mu gö gö vaeromo jakesi dajoho ijumorovobe rovaraje. 25 God hu diehi jië'e a jiaje uehoro maho vuonugo'li sareri'e muohemu uehorovobe rovaraje. God-hu avoho'amade bövioho bise'oho God höromu uvene aho röjahi'amobe rovaraje. Bövi bise'o avohade ë aho bogo uehorovaje. Röhu hesi ihoho ma-mabëhe jiemu jiobe va'ë'e. Iae mae.

26 Jaburo God bogo uehorovë'ego huro ma-nunëremu gëromu rëmö'öjamu öëro jijihanovobe rovaraje. Iae magonahuro ama'i'o masurovarue muoho vuonugo'irögoro magonahuro jakesi arijo'arije sihamirovobe rovaraje. 27 O ama'ohuro ëhi jië'e mu sisë gemuoho vaeromo vaboro masëgarue muoho vuonugo'li dëre ri'öromu öëro jijihanovoromo a'o a'o sihamirovobe rovaraje. Ëhi jië'e javoji'e mu sisëho vaerovë'ëro ëhu'ëro i'ue mana baebe rovaraje.

28 Jabumë uvareje: God uehorovë'oho bëhi rumo'e hö uvoruomamu ëhuni God-ro ma-nunëremu gëromu rëmö'öjamu jakesi uehoroho ihesi ma'e sisërëromu bogo ë'o varijëne muoho vaebe rueruomadeje. 29 Bogo mu maho vaejamu mu sisë göëro göëro jakesi dëho irijiomëhë'eje. Mu sisë uehorovarueje. Bövie bise'e ma-bae taemarueje. Mu gö gö vaejarueje. Ae gö jakesi mu mahuni dë vörönëgajeje. Ae muo'amarueje. Iro muorovo'e vaejarueje. Sareri sareri'e muoho

vaejarueje. Nue huodëgarueje. Ëhi jië'e uehoro sisëhuro jabesi dë vövöbajo'ere irijiomëvë'eje. O ae gö jabesi jö sisëho saginiëri atarueje. ³⁰ A göëro gö hesi ihoho ijumarueje. God nue huodivarueje. A ioro'ioro jabesi ihoho ijumarueje. Döro bamorovarueje. Nimoronimorohë'i atarueje. Mu gö gö barovarueje. Vëmu vavu'o jabesi jöho bogo ejëharueje. ³¹ Uehoro maho mu maho huë maho dë maho bövi bise'o maho bogojëve. ³² Iae garomo uvarueje: Ae rahu ëhi jië'e mu sisë vaejë'oho vuovo hesi höjo God-are jögoroho ëhi jië'ëro. Iae ëhi uvarueje röhu jabumë ëhi jië'e muoho vaejarueje. Röhu bogo jabesi ëma vae'i a'i garöhe ae gö ëhi jië'e mu sisë vaejamu gavë'oho uëvarueje: Iae mu mae vaejarujëjo.

2

God-hu ae aho'obëhe avoho mevavuo'iröhe jöhoje.

¹ Nani jero döro bamorovoromo uvo'a'anue: Ëaribövioho sisëgo sisëro va'ë'oho iae mae höjo. Ja ëhi uvo'a'anue röhu jabuhu vaejaruëhi ëhi jië'e mu sisë gemuoho ja'o vaejanueje. Ëhuni God-ro uvajeje: Jero uvanue höjo: Ësisë aribövioho sisëro va'a'aruë uvanuoho ëhuro ja'o i'ue gemuoho bae hesi javajëjo. Ëhu'ëro ja jö God mana ua'iranoho bogojavo'ë'e. ² Iae no garomo uvarueje: Ëhi jië'e mu sisë vaejarue aribövioho God-hu i'u mana bojëmijë'oho iae mae höjo. ³ Ae gö jabesi sisëho mevanueje röhu ja'o iae ëhi jië'e mu sisë gemuoho vaejanueje. Na ja uvanueje: God-hu bojamuijaje i'u'oho na bogo bae'ejöjo.

⁴ God-ro huë baejavuo avohoromo nosi sisëho garomo bogo burëroho i'uoho bojamui'i magöromo hesi vöröho nimo ëhi taemajeje. Iae ëhi jie röhu na jero uehorovoromo uvanueje: Iae hesi höjo. Röhu huro jasi öriroho bogo ëma huë baejavo'i a'i huhu huë baejavaje hesi bëhoho hu nime jasi dë vövöbajo'ooho huotovahego jasi sisëho vuonugoromo hu mae uehorovo'iranego. Röhu ëho ja rabëni bogo avoho uehorovanueje.

⁵ Röhu jero mu sisë vaejanuoho bogo vuonugo'i a'i hia'le biriri'övoromo ma-vaemu vaebe va'ego ëhuro God-ro gö'o gö'o döre dë vörönimobe va'ojuvo hujeji hesi maja börömoho rue'iramu evare i'uoho sisë maro mana bojami'iramu bae'a'anue. Ëmaja börömoroho huro a nuniro namiromo jabesi sisëho avoho mevoromo ae aho'obëhe hesi dëre vöröho baeromo evare i'ue bojëmi'ë'e.

⁶ Aehu diehi jië'e mu vaejaruoho evare majare huro ëhi jië'e manaho ae gemu gemu bojëmi'ë'e.

⁷ Ae göëro biririvoromo mu mae vaeromo nimarueje hujeji God-ro hesi aji maho bojëmiromo jabesi ihoho mae uëvego maior'ioremu God'lo raromo'iröhëro. Ëhi jië'e aribövioho God-ro ajëmi'iramu ma-ioro'ioremu maro raromo'ë'ö.

⁸ O ae göëro jabesi sinohemu uehorovoromo God-are jö maho bijönimoromo öri sisëro jijihoruomajeje. Ëhi jië'e ariböviohuni God-ro dë vörönimo'iramu i'ue sisë maro bojëmi'ë'e.

⁹ Mu sisë vaejë'ooho ae aho'o vi'ehe huë vavaene bae'ë'ö. Jew rajohuro urimo bae'iramu röhu sa'a ioro'ioro rajoho jabu'o gemuoho bae'ë'ö.

¹⁰ O mu mae vaejë'ooho ëhi jië'e ae aho'o God-ro

aji maho bojëmiromo jabesi ihoho mae uëromo ajëmi'iramu huë mae raromo'ë'ö. Jew rajoho urimo ajëmiromo röhu sa'a ioro'ioro rajoho jabu'o ëhi gemuoho ajëmi'ë'e. ¹¹ God-ro ae aho'obëhe ma-gemu göromo sisë bojamuibe mae bojamuibe va'ajeje.

¹² Sa'a ioro'ioro rajohuro Moses-are jögoroho bogo hejë'e mu sisëho ma-vaeruomajeje. Hesi jöho bogo hejë'e mu sisë ma-vaejaruëro jië'ëro ëhuni ijonö God-ro Moses-are jöho bogo majëhijë'e ma-uë'ë'e: Sisë jëvaje sisëro va'ohëjo. O Jew rajohuro Moses-are jögoroho iae hejarueje. Heromo röhu sisë vaeruomajeje. Heromo röhu mu sisë vaejaruëro jië'ëro ëhuni ijonö God-ro jabesi örire Moses-are jöho majëhiromo uë'ë'e: Jemëro hesi jögoroho ahë'e jëvaje sisëro va'ohëjo. ¹³ Ëhesi bëhoho bogo jögoru hejarue aribövioho a'i jögoru ejahoromo mu vaejarue ariböviohuro God-are nunire mae riravo'ë'ö. ¹⁴ Sa'a ioro'ioro rajoho Moses-are jögoroho bogo hebe rovë'eje. Röhu hesi jögoru jiajëhi ëhi jië'e muoho vae'ë'ö. Vaejë'oho ë hesi bëhoho God-are jögoroho bogo he'i a'i jabesi uehororo jië'ëro ë muoho vaejarueje. ¹⁵ Ëhi vaejego noro garomo uvarueje: God-are jögoru jiajëhi jië'e mu vaeröhe hesi uehoroho huro jabesi dë vövöbajo'ere ba'amëhë'e höjo. Jabesi dëre herovarueje jabesi arijo'ëro mu mae o sisë vaejë'e jiavego. Jabesi uehore gö gö rovego uvarueje: No sisë vaejë'e javuajëjo o nani majae gö uvarueje: Mae vaejë'e javuajëjo. ¹⁶ Röhu ëho majaho ruel'iramu iae ëhi jio'ë'e. Naehu Keriso-are jö mae majëhiromo ae

uëvajëhi God-ro ëhi ë'oromo Iesu Keriso ua'iramu huro ae aho'o jabesi uehoro gurihi taemaro ho mevo'ë'e ga'i mae o sisë jiego.

Mu vaeröhe jögoru Moses-hu bojëmamu Jew rajehu bogo ejahare jöhoje.

¹⁷ Röhu nani jero ae uëvanueje: Na Jew rajëro jevë'ëro iho mabëhe jevajëjo. Jero uvanueje: Na Moses-are jögoru ijore ijore juvaje aëro jevë'ëro ëhu'ëro God-are nunire mae nami'ejöjo. Jero sivue döro bamorovoromo ae uëvanueje: Na God-are a maëro jevë'ëro ëhu'ëro ma-mabëhe jevajëjo. ¹⁸ Iae maeje. God-hu rabe rabe ni-majoho jero uehorovanueje. Moses-are jögoroho hejë'ëro ëhu'ëro jero gavanueje di muoho maho jiego. ¹⁹ Jero biririvo avohoromo uvanueje: Nuni tugorohë'e jabesi öri röjëhijaje aho na jevajëjo. Ramoramo'ere raromarue aribövi jabesi ojo jiovëhaje aho na jevajëjo ajivëvo'irodoho. ²⁰ Simano bogojië'e aribövi röjëhijaje aho na jevajëjo. Asisö'o röjëhijanovaje aho na jevajëjo. Moses-are jögoroho hejë'ëro ëhu'ëro na nuni aji'e jö maho ga barë nahonahovë'e jevajëjo. Na ëhi jië'e ae jevajëjo. Nani jero ëhi uvanueje. ²¹ Iae maeje. Jero a ioro'ioroho jöho röjëhanueje. Röhu ja rabëni jasi arijo'arijoho bogo röjahirovanueje. Jero a ioro'ioroho majëhiromo uëvanueje: Nadi vajiohoho ë'orëjo. Iae mae uëvanueje röhu na ja vajiohoho ë'anueje. ²² O jero a ioro'ioroho uëvanueje: Nadi goho'amorëjo. Röhu na ja goho'amanueje. O jero uehorovoromo uvanueje: Sareri vörö'e inömo ho sisë bëhe jio'amajëjo. Röhu na ja ë inömo uehorovarue osaroho rumo

va'o'amoromo vajiohoho ujuohoromo ë inömo hesi sisëho baejanueje. ²³ Jero uvanueje: Na God-are jögoroho hejë'ëro mae jevajëjo. Iae ëhi jie röhu na ja God-are jögoroho ahoromo hesi ihoho ijumanueje. ²⁴ God-are iho ijumanue jöho iae hesi surire ëhi gemuoho uvë'eje: Jew raje jemëro sisë vaejego ëhuni sa'a ioro'ioro rajohuro God-are ihoho sisë'i uvarue höjo.

²⁵ Jew rajehu ë'aruëhi ëhi jasi sinoho tariojahë'eje. Ja God-are jögoru ejhamu sino ëhi tariojahë'o'oho ëhuro mae javo'ë'e. O God-are jögoru bogo ejhamu sino ëhi tariojahë'o'oho bogo ëhuro maho javo'ë'e. ²⁶ Ave jöhu'o uehorovore. Sa'a ioro'ioro rajoho Jew rajo muoho bogo vaeromo sinoho bogo tarivo'amarueje. Röhu jabumë ae rahu God-are jögoru ejahë'o'oho ëhuro God-ro uvo'ë'e: Ëaribövioho sa'a gö raje jio'i röhu Jew rajo jabesi sino tariojëharuëhi jië'e aribövie jëvë'ëro ëhu'ëro jabu'o nasi aribövi mae jio'amajëjo. ²⁷ Sa'a ioro'ioro raje ae göëro göëro sinoho bogo tarivo'amë'e God-are jögoroho iae ejaharueje. God-ro jabesi mu maho garomo Jew rajoho ja ua'ë'e: Ja nasi surire jöho baejë'e javajëjo. Nasinö javojöro jasi sinoho tariojahë'e höjo. Röhu sa'a ioro'ioro rajehu ë'arëhioho ja rabëni jögoroho bogo ebe rovane höjo. ²⁸ Ëhesi bëhoho ja Jew rajo iho javo'i Jew rajehu ë'aruëhi jasi sino tariojaho'i röhu God bogo uhohu'o uehorovë'o'oho ja ma-döhemu Jew rajoho javë'ëro ëhu'ëro ja bogo God-are a maho javajeje. ²⁹ Döremu Jew rajo javë'o'oho ëho bëhi rumo'e javo'i a'i Jew rajehu God uehorovaruëhi ëhi uhure

uehorov'oho ëho börömoheje. Ëhesi bëhoho bogo jasi sinoho tarioromo avohaho'i a'i jasi dë vövöbajo'oho avohahë'eje. Bogo ma-jajivë'e jögoru ejahoromo aehu jasi sinoho tariojaho'i a'i God-are Aru'ahohuro jasi dë vövöbajo'oho avohahë'eje. Dë vövöbajo'oho avohaho'iramu bogo aehu ja rajahi'i God-ro rajahi'ë'e.

3

¹ Ëhi jië'oho na Jew rajo ariböviohuro sa'a ioro'ioro rajoho iosirëmiromo God-are mu maho baejë'ejö o bogo. O Jew rajo mu vaeromo sino tarivaruoho na ëhuro mae baejë'ejö o bogo. ² Io'o mue aho'o iae mae baejë'ejö. Aevo'i jöho aviëhije. God-ro Jew rajo jabesi övore hesi jögoroho bamadeje jaburo mueberöhego. ³ Jabesi övore bamamu röhu Jew rajo a ioro'iorohuro ë jögoroho bogo avoho ejaho'i vuonugareje. Vuonugarohuni na ëhuni God-ro huhu uëvade muohu'o vuonugo'i jö göho uehorovo'ë'e o bogo. ⁴ God bogo mae bogo ëhioho ë'ë'e. Ëhesi bëhoho God bogo sareri'oho jio'i hu ma-maëremuje. Ae aho'obëhe sareri sareri'e javuë'oho röhu God hu'o bogo ëhioho jio'i hu ma-maemu jio'ë'e. God-are surire jöhu'o ëhi gemuoho uvë'eje:

No gavarue höjo God jasi jöho ma-maemu majahuijego.

Aëro uvoruomo'ajëjo: God jasi muoho sisë hö uvoruomo'ajëjo

röhu iae ga'ejarëjo jasi muoho mae jio'iramu.

⁵ Röhu noehu mu sisë vaeromo God-are mu mahu'o gemuore havoromo gavë'oho ëhuro hesi

mu maho ma-va'orahoro jio'ë'e. Ëhuni nani aëro ëho garomo sarerivoromo ave sa'are ariböviehu uvaruëhi ëma uvo'ë'ö: Noehu sisë vaejamu ëhuro God-are mu ma va'orahoro jië'oho noehu mu sisë vaejogo huhu i'u mana bojamui'iröhoho ëho sisë höjo. ⁶ Röhu bogo ëhiohoje. God-hu a sisë i'u mana bojëmi'iröhoho sisë jio'ibejo hu diehi'oromo sa'a raje aho'obëhe göromo mevavuo'ibejo mae o sisë javuego. Röhu huro ae aho'obëhe iae mevavuo'ë'e. Ëhuni God-hu a sisë i'u mana bojëmi'iröhoho iae maeje.

⁷ O nani aëro ëma uehorovoromo uvo'ë'e: Naehu jö sareri jövë'ohuro ëhuro God-are jö maho va'orahoro jio'a'ajëjo. Ëhi jië'ëro God-are ihoho döro jio'a'ajëjo. Nasi sisëhuni hesi ihoho döre jië'oho God-hu na ue'iröhoho: Ja sisë javaje sisëro va'ë ue'iröhoho ëho sisë höjo. Röhu aehu ëhi jövë'oho ëho sisëje. ⁸ Ëhi jië'e jöho aviëhi jianove. Ruehego no mu sisë vaejarëjo ëhuro God-are ihoho mae jio'iröhe höjo. Iae aëro Paul nasi ihoho ijumoromo ëma uëvarueje: Nöröro ëhi jië'e jö sisëho jövaje höjo. Ëhi ataruëro jië'ëro sisëre va'oruomë'oho iae maeje.

Ae aho'obëhe sisë javuaje jöhoje.

⁹ Röhu Jew raje noro God-are mu mabëhe baej'ë'e javue. Mu mabëhe baejaroho na ëhuro noro sa'a ioro'ioro rajoho mue aho'o iosirëmiromo mae javue o bogo. Bogo. Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o no aho'o mu sisë darugo hesi uhuremu javue. Ëjöhö na mamile jajivodeje ga'irarijego. ¹⁰ God-are surire jöhu'o ëhi gemuoho uvë'ëje:

Bogo mae bogo ae gemu vadu'oho maho höjo.

11 Aho bogo simano maho uehorovoruumaje höjo.

God biroharme öroho bogo nahoruomaje höjo.

12 Ae aho'obëhe öri maho nugö'ö'i je'oro va'oruomë'e höjo.

Ae aho'obëhe sisë mae sisërërovë'e höjo.

Bogo mae bogo ae gemu vadu'oho mu maho vaejaje höjo.

13 Jö sisë ataruohuro ëhuro sisë bëhe jëväjëjo.

Ae guavoromo bogo duho'i ma-nugego usihövo rojomajëhi jakesi huë gagore ëhi rojomanovaje höjo.

Jö'ëro jö sareri sarerile atoromo jövëro rovanovaje höjo.

Bitaro vuodovë'ohuro bitaro gagore sigobu vörö va'ënoho rojomaje höjo.

14 Jö'ore ajuo'e rojomego nu huë'e jöemu atarue höjo.

15 Hörohuro tutuvo va'oromo ae muo'amarue höjo.

16 Dinö'e va'ë'iroho bövie bise'e ijumobe ae huë vavaene bojëmibe va'arue höjo.

17 Huë mae bae'iröhe öroho bogo gavë'e höjo.

18 Simanohuro God bogo uehorovë'e ma-jijiharue höjo.

God-are surire jögoroho ëhi uvë'eje.

19 Ëmu sisë vaejarue jöho iae no gavarueje. God-hu ë jö bojamuijade hesi bëhoho ëhuro Moses-are jögoru hesi uhure raromarue ariböviohuro heromo jabumë'o sa'a ioro'ioro rajohu'o ae aho'obëhe jö mana uaröhoho bogojavuego

jöle tugorohoromo hesi nunire gövögövövè'e riravo'iröhego ae aho'obèhe maja hö'øjajire beva'ajire. ²⁰ Gövögövövè'e riravo'iröhe hesi bëhoho aehu mu vaeröhe jögoru heromo ijore ijore va'è'oho bogo èhuro God-are nuniroho maho riravo'i a'i ma-uvarueje: Noro ë jögoroho bogo avoho ejaruëro javuè'ëro sisë javuajëjo.

Keriso mae uehorovaruohuro èhuro God-are nunire mae riravarue jöhoje.

²¹ Iae èhi sisë javue röhu jaruvoroho noehu hesi nunire mae riravo'iröhe öroho God-ro röjahuijè'eje. Moses-are jögoru surire o jö God-aro baeromo ae majëhinövare aribövi jabesi surire ë hesi öroho iae jajivè'eje. Röhu ë öroho bogo jögoru heromo mu vaeröhe örehu jio'i a'i öroho aviëhije. ²² Aehu Iesu Keriso mae uehorovè'ohuro èhuro God-ro nosi sisëho uehorovoromo vuonugego hesi nunire mae riravarueje. Ae aho'obèhe mae ae rahu Keriso mae uehorovè'oho èhi ajamuijajeje. God-ro gövuajajeje no ae aho'obèhe bogo göho göho javuo'i ma-gemuoho javuego. ²³ No ae aho'obèhe sisë vaejè'ëro God-are aji'e muoho vae'iröhoho bogo eni javuego ma-raromarueje. ²⁴ Röhu God-ro hesi uehorovoromo no huë mae bojamuiromomo Iesu Keriso noni guomojöro sa'are nugö'öromomo èhuro sisë hesi darugore javuadoho baeniahijè'ëro no hesi nunire mae riravarueje. ²⁵ God-ro Keriso nugö'øjadeje hesi köho rueromomo guomego noro ë muoho mae uehorovego God-ro nosi sisëho dejonö bu'öjego hesi dë vörönimadoho barè'iröhego. God-ro nosi sisëho èhi ajamuijade

hesi bēhoho rōjahuijego noro garōhego hu maemu vaejaje ae jiego. Ĕhesi bēhoho mami'oho aēro sisē vae'ego God-ro ma-taemorovoromo nunēremu gēbe ruenōvadeje. ²⁶ Avevejō'oho nosi sisēho bogo ma-nunēremu gö'i a'i Keriso nosi sisēni nugō'ōjahuadeje. Hu nimadeje rōjahuijego noro garōhego hu maemu vaejaje ae jiego. Noro garōhego hu mu maemu vaejajoho o Iesu mae uehorovarue aribōvi nosi sisē mu'uvahuego hesi nunire mae riravaruoho.

²⁷ Ĕhi jiē'oho no diehi nimorohē'i uvo'ejo: Nosi birirohuro God-are nunire mae javuajējo. Ĕhi jiē'e jōho bogoje. Ĕhesi bēhoho rabēni no bogo ēhioho uvo'ejo. Na nosi birirohuro mu vaerōhe jōgoroho baejē'ēro ēhuni no bogo nimorohē'ioho atarueje. Bogo ēhiohoje. Nosi biriroho bogo a'i God-are birire mae uehorovo'irōhe jōgoroho baejē'ēro ēhuni bogo ēhioho ato'ejo. ²⁸ Ĕhesi bēhoho rabēni. Noro uehorovoromo uvarueje: Jew rajo mu vaerōhe jōgoru ijore ijore va'ē'oho bogo ēhuro God-are nuniroho maho riravarue hō uvo'i a'i Keriso mae uehorovē'oho ēhuro God-are nunire mae riravarue hōjo. ²⁹ Jew rajo mu vaejē'ohuro ēhuro maro javuo'ibejo no uvo'ibejo: God hu ma-Jew rajohemu muebe'amaje hōjo. Rōhu hu bogo jabumēremu muebejēvo'i a'i sa'ae aho'o muebe'amajeje. ³⁰ Iae God hu ma-gemuje. Huro Jew rajohu'o sa'a ioro'iorohu'o mae riravorōhe ōre gemuoho rōjēhijajeje. Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o jabumē Keriso mae uehorovē'ohuro ēhuro ajēmijego mae riravarueje. ³¹ Keriso mae uehorovo'irōhe jōho baejē'ohuro

na no ëhuro God-are jögoru mamioho aharueje.
Bogo aho'i a'i ëho ma'eno titimarueje.

4

Abraham bogo aehu hesi sino tariojaharohuro bogo ëhuro God-are nunire mae nami'i a'i huhu God mae uehorovadhuro ëhuro God-are nunire mae namijade jöhoje.

¹ Bëhe vaeromo jiade Jew rajo nosi hijoho Abraham jie. Röhu Abraham-hu gavade God-hu diehi ajamamu gavade jöho no uehorovo'ejo.
² Nani aëro uvo'ë'ö: Abraham-hu God-are nunire mae nami'ië'adevaroho huro mu mae vaeromo ëhuro God-are nunire mae namijade höjo. Ëhuni döro bamorovoromo nimorohë'i uvo'ibejajo: Naro nasi birivoromo ëhuro God-are nunire mae namijaje hö uvo'ibejajo ëho iae mae jio'ibejajo. Nani ëhi uvo'ë'ö. Röhu God-hu gavajoho Abraham-hu döro bamorovo'iröhoho bëhoho bogoje. ³ God-are surire jöho ëhi uvë'eje: Abraham-ro God-are örire mae uehorovoromo uvade höjo: Hesi God-ro ajemi'ajëjo. Huro mae uehorovamu gagorovo God-ro huni vavaenimoromo uvade höjo: Na gavajoho hesi sisëho barë'ego iae hu a mae höjo. ⁴ Röhu göehu gö hesi mu vaejahamu ë hesi mana bojamamu gavë'oho uvarueje: Ëaho bogo ëma vavaenimoromo suvuoroho bojami'i a'i mu vaejadohuni hesi manaho bojamade höjo. ⁵ O ae göehu mu mae bogo vae'i ma-uvë'oho: Iae mae-ëjo. No a sisë javuë'ego God-ro nosi sisëho mu'uvahuego hesi

nunire mae riravarue hōjo. Ĕhuni hesi huro na'o ajemi'iramu mae jevo'ajē uvē'oho God-ro uvajeje: Ĕahuro na mae uehorovevē'ēro ĕhu'ēro na gavajoho hesi sisēho barē'lego iae hu a mae hōjo. ⁶ David-ro jōe gemuoho jajivadeje. Aehu bogo hesi biririvoromo mu mae vae'i ma-God mae uehorovego God-hu vavaenimoromo ajamego hesi nunire mae namiromo huē mae baejaje jōho David-ro God-are surire jajivoromo ĕhi uvē'eje:

⁷ O asē'e mabēhējo.

Aehu God-are jō ahamu huhu uehorovoromo
vuonugahuē'oho

mu sisē vaejamu u'ovahuē'oho

no huē mae baejarue hōjo.

⁸ Noehu sisē vaejaroho Badahu bogo ijonō jō
majahuijē'oho

ĕhuro no huē mae baejarue hōjo.

Ĕhi uvē'eje.

⁹ Rōhu ĕ huē ma baejarue aribōvioho rahumēje. Na ma-Jew rajo mu vaeromo sino tarivo'amarue aribōviahuremu God-are nuniroho maho riravoromo huē maho baejarueje. O na sa'a ioro'ioro rajohu'o ĕhi gemuoho huē mae baejarueje. Bogo Jew rajohuremuoho a'i Jew rajo mu bogo vaeromo sino bogo tarivo'amarue aribōvioho jabu'o ĕ huē maho baejarueje. Ĕhesi bēhoho urimē'i naro ave God-are surire jōho adahoromo jajivē'e jeve. Jajivoromo uēvē'e jeve: Abraham-ro God-are ōrire mae uehorovoromo uvade hōjo: Hesi God-ro ajemi'ajējo. Huro

mae uehorovamu gagorovo God-ro huni vavaen-
 imoromo uvade höjo: Na gavajoho hesi sisëho
 barë'ego iae hu a mae höjo. ¹⁰ Röhu rabu'e
 majare God-ro uvadeje: Abraham hu mae höjo.
 Na hu sino tariojahare maja hesi urimo o ijonö
 evare uvadeje. Sino tariojahare maja hesi urimo
 evare God-ro uvadeje: Abraham hu mae höjo.
¹¹ Abraham mae hö vonugoromo ijonö God-
 ro sino tarivoröhe muoho Abraham bojamadeje
 ae aho'o ëho garomo uvoröhego: Urimë'i sino
 bogo tariojahare majare Abraham-ro God mae
 uehorovoromo ëhuro hesi nunire mae namijade
 höjo. Ëhu'ëro jïë'ëro Abraham-hu ë'adëhi Jew
 rajo mu bogo vaeromo sino tarivo'amë'e ma-God
 mae uehorovoromo hesi nunire mae riravarue
 aribövioho ë aribövi jabesi bëhoho iae Abraham-
 je. ¹² Röhu Jew rajo mu vaeromo sino tarivare
 aribövie gö gö nosi bëhoho iae Abraham gemuje.
 Ëhesi bëhoho Abraham ë'adëhi nosi sinohu'o tari-
 vahuë'eje. Röhu ëho ma-jianovo'i a'i Abraham
 sino bogo tariojahë'e ma-hijade majare huhu God
 mae uehorovadëhi Jew raje ae rahu ëhi gemuoho
 God mae uehorovë'o ho ëhuro Abraham hu nosi
 bëhohoje.

*Noehu jögoru ejaruohuro bogo ëhuro God-are
 huë maho nosiroho rue'i a'i noehu God mae ue-
 horovoromo hesi nunire mae riravaruohuro ëhuro
 God-are huë mahuro nosire rovajeje. Ëhesi
 jöhoje.*

¹³ God-ro Abraham uavadeje: Ave jöho na
 mae uavajëjo. Naro ja'o jasi ujohu'o sa'ae
 aho'o bojëmi'iramu bae barë'arujëjo. Rabëni

baeröhego God-ro uavadeje. Bogo Abraham-hu mu vaeröhe jögoru ejahadohunioho bogo ehunioho God-ro mana uavadeje: Sa'ae aho'o bae barë'arujëjo. A'i Abraham-ro God mae uehorovoromo uvadeje: Hesi God-ro ajemi'ajë uvadohuni ehuni God-ro uvadeje: Na gava-joho Abraham-are sisëho barë'lego hu mae hö uvadohuni ehuni uavadeje: Sa'ae aho'o bae barë'arujëjo. ¹⁴ O God-ro uö'ibejo: Ave jöho na mae uëvajëjo. Jemëhu jemesi biririvoromo mu vae'irarije jö ejehë'ohuro ehuro na sa'ae aho'o bojëmi'ejöjo. O bogo ejehë'oho bogo bojëmi'ejö uö'ibejo no mae uehorovoromo uvaruoho: Hesi God-ro ajamui'iramu mae javuo'ajë uvaruoho ë hesi bëhe bogojio'ibejo. O nosi biriroho bogo eni javuë'ëro huhu bojamui'i uövuadoho bogo bae'ibejo. Röhu bogo ehiohoje. Mu vaeröhe jögoru ejaharuohunioho God-ro bogo ehunioho ajamui'i a'i noehu hesi örire mae uehorovaruhuni ehuni ajamuajeje. ¹⁵ Mu vaeröhe jö God-hu bojamuadoho no bogo ejahego mae javuo'i a'i ahego God-ro no göromo dë vörönimego i'ue bojamuajeje. O mu vaeröhe jögoroho bogojio'ibejo bogo aho'ibejo.

¹⁶ Ehu'ëro jië'ëro God-hu no ajamui'i Abraham uavadoho ëho no bogo mu vaeröhe jöho ejahoromo bae'i a'i God mae uehorovoromo ehuro baejarueje. Ehu'ëro God-ro bogo nosi muoho garomo huhu Abraham uavadëhi ëhi mana ajamui'i a'i hesi ëma nimoromo huhu Abraham uavadëhi iae hu ëhi ajamuego ehuro Abraham-are ujoho no ae aho'obëhe iae

baejarueje. Bogo Moses-are jögoru ejaharue aribövie gemuohemuoho bae'i a'i ae rahu Abraham-hu ë'adëhi God mae uehorovë'oho iae bae'ejo ë hesi bëhoho God mae uehorovarue aribövioho aho'obëhe nosi bëhoho Abraham jië'ëro. ¹⁷ Abraham nosi bëhi jio'iröhe jö God-hu Abraham uavadoho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje: God naro ja ajami'iramu ëhuro sa'a gö gö raje aho'obëhe jabesi hijoho ja javo'ajëjo. Ëhu'ëro jië'ëro noehu God mae uehorovarue aribövie aho'obëhe nosi bëhoho Abraham-je hu God-are nunire ëhi jië'ëro. God gemu Abraham-ro mae uehorovadeje. God hu vuovë'e aho ajamuijego i'ovavuaje ahoje. God-hu uvego urimo bogojio'amë'e bövi bise'o ëma jio'amaje ahoje. God hu ëhi jië'e a jiajoho Abraham-ro hu mae uehorovadeje. ¹⁸ Mae uehorovamu God-ro uavadeje: Sa'ae gö gö aho'obëhe jabesi hijoho ja javo'ajëjo. Ëhi uavamu Abraham-ro uvadeje: Diehi'oromo bae'ejöjo. Öroho bogohöjo. Iae ëhi uvadeje röhu huro God mae uehorovoromo uvadeje: Iae hesi höjo. God-hu uevadëhi iae ëhi jio'a'ajë uvoromo hiromo muebejadeje. God ëhi mae uehorovoromo muebejë'ëro ëhu'ëro Abraham sa'ae gö gö aho'obëhe nosi bëhoho jië'eje. Nosi bëhi jioröhe jö God-hu Abraham uavadoho God-are surire ëhi uvë'eje: Abraham jasi ujoho aho'obëhe jiji va'ëne jiobe va'a'ajëjo. Surire jö jiadëhi iae ëhije. ¹⁹ Röhu Abraham vadune aho'obëhe 100 rabu'e bae'irögoro ë'ë'ëro ëhu'ëro hesi sino haho'e u'uhoromo guomanovë'e jjadeje. O hesi

vaboroho Sarah dë tjojë'e magonahe jiadeje. Baruo'u'o vaboro'u'o ëhi sisërëjëvë'e jiadeje. Röhu Abraham-ro uehorovoromo uvadeje: Iae ëhi höjo röhu God-ro iae uje bojemi'iramu ëhuro aho'obëhe jieho'ajëjo. Abraham-ro ëhi biririvoromo God mae uehorovobe rovadeje. ²⁰ God mae uehorovadoho hu bogo vuonugoromo uvadeje: Na God-hu uevadëhi ëhi jio'a'ajëjo o bogajo. Bogo ëhioho uvo'i a'i biririvo avohoromo God mae uehorovobe rovadeje. Mae uehorovobe rueromo God-are örire rajahiromo ²¹ uvadeje: Iae mae-ëjo. God-hu uevadëhi ëhi ajemi'iröhoho iae hu eni jiajëjo. ²² Ëhi mae uehorovoromo uvamu gagorovo God-ro Abraham-ni uehorovoromo uvadeje: Ëhu'ëro na gavajoho hesi sisëho barë'ego iae hu a mae höjo. ²³ Röhu ë jöho bogo Abraham-nioho gemu jajivo'i ²⁴ ae aho'obëhe nosi jöhu'o jajivë'eje. God-hu no ae rahu mae javuajë uvoromo baejavuade aribövi nosi jöhoje ë hesi bëhoho no Iesu nosi Bada i'ovade ae God hesi örire mae uehorovaruëro jii'ëro. ²⁵ Röhu God-ro Iesu a övore bojëmadeje baeromo anego nosi sisëhuni guomoröhego. Guomamu God-ro hu ajamijamu i'ovoromo ri'öjadeje ëhuro noro God-are nunire mae riravo'iröhego.

5

God-are nunire mae riravaruëro jii'ëro hu'o huë mae baeromo nimoroharue jöhoje.

¹ Noro Keriso mae uehorovamu God-ro nosi sisëho mu'uvahuamu hesi nunire mae riravë'ëro

javu'ëro ëhu'ëro God'o no'o gemuoro mae raro-marueje nosi Bada Iesu Kerisoro buore vaejavu'ëro. ² Buore vaejavuoromo ajamuij'ëro ëhuro no God-are huë maho birohoromo biririv-oromo hesi nunire mae riravarueje ë hesi bëhoho noro hesi örire mae uehorov'ëro javu'ëro. Hesi nunire mae riravoromo noro uvarueje: Noro God-are aji mare raromo'ejare uvoromo ëhuni noro nimorohë'i muebejarueje. ³ Röhu göho no huë vavaeni bövi bise'o baej'ëiroho ëhu'o nimoroharueje. Rabëni hesi bëhoho no uvarueje: Huë vavaeni baej'öhuro ëhuro birire baeromo God mae uehorovobe va'arue höjo. ⁴ Biririvoromo God mae uehorovobe va'ëöhuro ëhuro God-ro uvajeje: Jemë ruahö'öj'e jëvajë uvajohuro ëhuro no dë mabëhe jioromo muebejarueje ijönö huro ajamuego ma-mabëhe javuoröhego. ⁵ No mabëhe javuo'iröhego muebejaruoho ëho bogo sareriv-oromo ë'arueje. Ehesi bëhoho God-ro hesi Aru'ahoho no bojamuij'ëro no dë vövöbajo'ere herovarueje God-ro no mabëhe uehorovavuo avohego.

⁶ God-hu no uehorovavuaie öroho aviëhije. Uri-moho nosi arijo'arije ajamirov'ëoho bogo eni javuadeje. Bogo eni javuobe rovamu God-hu nimade majaho rovamu evare Kerisoro guomadeje hu bijönimarue aribövioho ajamui'iro. ⁷ O noro garöhe ae gö mae jië'e hu ëma vörö'ere hijamu gagorovo hu ajami'i vuovorov'ëoho ëho juhuoni'e muego nani no hu bogo ajami'ejo. O ga'iröhe ae gö huë bae avohaje a mabëhe jië'e hu ëma vörö'ere hijamu gav'ëoho hesi nani'o.

Nani no hu ajami'i biririvoromo vuovorovo'ejo nani bogo. ⁸ A'i Kerisoro gavade no sisë aribövie javuamu evare huro no ajamui'i guomorovadeje. No sisë aribövie javuamu evare guomë'ëro jië'ëro ëhu'ëro God-ro no röjahuijë'eje noro garomo uvoröhego: God-ro no uehorovavuo avohaje höjo. ⁹ No ae sisë javuamu evare Kerisoro noni guomë'ëro ëhu'ëro no God-are nunire mae riravarueje. Ëmuoho i'u'e mae jiadeje. Ëhuni no biririvo avohoromo uvo'ejo: Kerisoro mami'e ajamuijë'ego majae ijonöho God-hu bojamui'iröhe i'uoho no bogo bae'ejarëjo. ¹⁰ Hu'o no'o gororamirovarue aribövie javuamu evare hesi Harihoho noni guomamu ëhuro hesinö ramuadeje. Ëmuoho i'u'e mae jiadeje. Ëhuni biririvo avohoromo uvo'ejo: God-ro mami'e hesinö ramuë'ëro jië'ëro hesi Harihe biririvoromo hijajohuro ëhuro God-ro baejavuoromo maro bamavuo'iramu mae javuo'ajëjo. ¹¹ Iae u'emu mae javuo'ë'e röhu avevejö'ohu'o no God rajahiromo nimoroharueje nosi Bada Iesu Kerisore jöeni ë hesi bëhoho huro mami'e vöröho tugohahuoromo God-arinö ramuë'ëro.

Adam-hu mu sisë vaejamu vuovarue muehu rue'i Kerisohu mu mae vaejamu i'ovarue muehu rovide jöhoje.

¹² Ëhi jië'ëro urimoho ae gemuëro aevoromo mu sisëho vaejadeje. Ae gemuëro mu sisëho vaejamu ëhuro mu sisëho sa'are rovadeje. Sisëho rovamu ëhuro aevoromo aho vuovëvadeje. Vuovëvë'ëro ëhuro no ae aho'obëhe vuovavuobe rovajeje ae aho'obëhe mu sisë vaejë'ëro.

13 Urimë'i Moses-hu God-are jögoru bogo barovadevare evare mu sisëho iae sa'are jiobe rovadeje. Röhu Moses-are jögoroho bogojiamu aribövioho ëho bogo heromo ahë'ëro ëhuni God-ro mu sisëho gemu gemu garomo bogo adaho'i ma-nunëro gëbe rovadeje. 14 Mu sisëho bogo adaho'i ma-nunëremu gëbe rovamu röhu Adam-hu mu sisë vaejadevare evare ae aho'obëhe aevoromo vuovobe rovadoho röhu evare Moses rovadeje. Ëaribövioho Adam-hu God-are jö heromo ahadëhioho bogo ëhioho heromo ahobe rovë'e jabu'o vuovëvobe rovadeje.

Röhu Adam hu God-aro jioromo ijonö sa'are rovade aho Keriso va'ëne ëhi jianove. 15 Iae ëhi jie röhu Adam'o ijonö sa'are rovade ahu'o ae niö'i jabesi muoho bogo gemuoho jio'irögoru gö gö jiadeje. Gö gö jië'ëro God-are suvuorohuro Adam-hu sisë ë'adoho iosiramijë'eje. Ëhesi bëhoho Adam hu ma-gemu jiadeje. Huro God-are jöho ahamu ëhuro ae aho'o vuovëvobe rovë'eje. Iae ëhi jie röhu Iesu Keriso hu'o ma-gemuje. Röhu God-ro no huë baejavuoromo ë aho uavamumu nosi sisëho ajamuijë'ëro ëhu'ëro ae aho'obëhe hesi huë maho bae avohobe maro raromobe rovë'e javue. 16 Ae gemuëro sisë vaejë'ëro ëhu'ëro no'o sisë javue röhu God-are suvuorohuro ë muoho iosiramijë'eje. Ëhesi bëhoho huro mu sisë gemu vaejë'ëro ëhu'ëro God-ro no uövuajeje: Jemë'o sisë'e aribövie jëvajejo. A'i noehu mu sisë aho'obëhe vaejaruoho God-ro hesi nimoromu huë baejavuoromu uövuajeje: Jemesi sisëho iae mu'uvëhë'e höjo. 17 Ae gemuëro mu sisë vaejë'ëro

ëhu'ëro a vuovavuaaje muoho börömoraej'eje ae gemuëro huro ëhi sisë ë'ë'ëro. Ëhuni no biririvo avohoromo uvo'ejo: Ae gemu Iesu Kerisoro ajamuij'ëro ëhu'ëro ae rahu God-are suvuro mabëhe baeromo aevoromo hesi nunire mae riravë'o ho ëhi jië'e aribövioho noro bogo vuovo'i Keriso-are darugoho baeromo masije riravo'ejarëjo.

¹⁸ Ëhu'ëro jië'ëro mu sisë gemu jië'ëro ëhuro ae aho'o God-are nunire sisë'e javue. A'i ae gemuëro mu maho vaej'ëro ëhuro ae aho'obëhe nosi sisëho mu'uvahuë'lego no God-are nunire mae jioromo hu'o maro raromo'ejo. ¹⁹ Ëhesi bëhoho ae gemuëro God-are jöho ahamu ae aho'obëhe sisërëjavuadeje. A'i ae gemuëro hesi jöho ejahë'ëro ëhu'ëro ae aho'obëhe hesi nunire marëjavuo'ë'e.

²⁰ Moses-are jögorehu ijönö rovade hesi bëhoho aëro ëho heromo biriri'övoromo jöho ahobe va'lego mu sisë börömo bëhe ma-va'orahoro jioröhego. Mu sisë böröme jio'amadeje röhu God-ro hesi nimoromo huë baejavuoromo bogo bise'o vadu'o ho ajamuiromomo nosi sisëho iosir-ami'amoromo hesi mu börömoho röjahuijadeje.

²¹ Ëhu'ëro urimoho mu sisëho börömoho jia-adeje. Mu sisë hesi uhure javuë'ëro vuovavuonövadeje. Jaruvoho God-hu huë baejavuade muoho börömohoje. God-are huë ma hesi uhure javuë'ëro hesi nunire mae riravarueje. Mae riravoromo ma-ioro'ioire gemu maro raromo'ejo nosi Bada Iesu Kerisoro ajamuij'ëro.

6

*Noehu Keriso'o bimuvoromo hu'o
vuovanovoromo uehoro mami vuonugo'i
i'ovoromo uehoro i'e baejarue jöhoje.*

¹ God-hu hesi nimoromo huë baejavuoromo nosi sisëho ajamuijë'oho no diehi uvo'ejo. Na no uvo'ejo: Ë'lego no ëhi ma-mu sisëmu vaebe va'lego nosi sisëho aho'o jiego God-ro no huë baejavuo avohoromo mu'u'amajo. ² Bogo mae bogo ëhioho uvo'ejo. Mu sisë uhure javuadoho no vuovaruëhi ëhi jianovoromo iae barëjahuë'eje. Ëhi jië'oho no diehi vuonorö'öromu mu sisë hesi uhuroho biririvoromo raromonövo'ejo. No bogo ëhioho ë'ejo. ³ Ave jöho jemë'o uehorovo'ibejarije. Ae rahu bapataeto vaejamu Iesu Keriso'o gemuore bimuvavuë'oho ëhuro hu'o gemuore bimuvoromo vuovavuë'eje. ⁴ Ëhuni no bapataeto vaejamu ëhuro Keriso'o bimuvoromo vuovoromo hu'o gemuore sa'a gagore raromareje ëhuro Vavuehu hesi aji'e darugohuro ajamamu Kerisohu guomadoho i'ovoromo ri'öjadëhi ëhi no'o mu i'ore raromo jijihonövoröhego.

⁵ No Keriso'o gemu mae bimuvoromo hu guomadëhi no'o ëhi vuovarohuni ëhuni iae no Keriso'o gemu mae bimuvoromo hu i'ovadëhi no'o ëhi i'ovoromo mu i'e bae'ejo. ⁶ Ave jöho iae no gavarueje. No Keriso'o gemu mae bimuvoromo korosire ano taemavuoromo hu'o vuovavuade hesi bëhoho sisëhu nosi uehorore dajore biririvobe rovadoho barëjahuego ëhuro mu sisë hesi darugore javuadoho ijönöho bogo vaenövoröhego. Ëhuni no Keriso'o gemu mae

vuovavuë'eje. ⁷ Keriso'o gemu mae bimuvoromo vuovavuë'iroho sisë uhure javuadoho iae barëjahuë'eje. ⁸ No Keriso'o gemu mae bimuvoromo vuovavuë'ëro ëhuni no mae uehorovoromo uvarueje: Iae no i'ovoromo hu'o gemu mae raromonövo'ëjarëjo. ⁹ No ëhi uehorovarue hesi bëhoho no gavaruocho God-ro ajamamu Keriso guomoromo ri'öjè'ëro hiromo röhu maho bogo guomo'ë'e hu guomoröhe hesi vöröho ruahö'öjè'ëro. ¹⁰ Keriso urimo guomadeje. Ëhesi bëhoho hu guomoromo ëhuro sisëho ioro'iore gemu taemadeje. O jaruvoho iae hu hije ë hesi bëhoho hu God'o gemu mae hijajëro jië'ëro. ¹¹ Ëhuni jemëro uvore: No'o vuovavuamu ëhuro ma-ioro'ioremu mu sisëho taemë'e javuajëjo. Röhu no i'ovoromo Iesu Keriso'o gemuore javuë'ëro iae God'o gemu mae raromaruëjo.

¹² Ëhuni mu sisë uehoro sisë jemesi vuovëvoröhe sinehu nimajoho ëho nadi ejahorego ëhuro sisëho jemë bogo ruahö'öjèvo'iro. ¹³ O jemesi öve höre simane rabe sisë öriroho nadi bojamirovoromo mu sisëho vaere. A'i uvore: No i'ovoromo mu i'e baejè'e aribövie javuajë uvoromo jemesi dë vövöbajo'e aho'o ma-God gemu bojamirovoromo jemesi öve höre simane rabe ëhu'o hesi öroro bojamirovoromo mu mae vaere. ¹⁴ Mu sisëho jemë bogo ruahö'öjèvo'ë'e. Ëhesi bëhoho God-are jögoru aharuje ë hesi i'uoho bogo bae hesi jëve. God-ro hesi nimoromo huë baejëvoromo jemesi sisëho uehorovoromo vuonugëhajeje. Jemë ëhi maro raromarujeje.

Mu ma hesi darugoremu raromarue jöhoje.

¹⁵ Jögoru aharue hesi i'uoho bogo bae'i God-are nimoro nosi sisë uehorovoromo vuonugahuë'oho na no ëhunioho mu sisëho vae'ejo. Bogo mae bogo ëhioho ë'ejo. ¹⁶ Jemë'o uehorovore. Jemë ae gö hesi jöhemu ejahoromo hesi muohemu vaejaho'i nëgamu jemesi arijo'arije bojamirovë'oho ëhuro jemë ë a hesi darugoremu raromo'aruje. Jemë mu sisëmu vae'i nëgamu bojamirovë'oho ëhuro jemë sisë hesi darugoremu raromoromo vuovoromo sisëro va'o hesi jëve. O God-are jö ejahoromo hesi muemu vaejaho'i nëgamu bojamirovë'oho ëhuro hesi darugoremu raromoromo hesi nunire mae jëvajeje. ¹⁷ Röhu na God mabëhe uave. Ëhesi bëhoho urimoho jemë mu sisë hesi darugoremu raromonövarijeje röhu avevejö'oho jemë God-are jö diehi diehi röjëhijamu hejarijoho ë jöho jemesi dë vövöbajo'e aho'obëhe ejaharujeje. ¹⁸ Mu sisë hesi darugoremu raromarijoho God-ro jiovëhadeje. Ëhu'ëro ae göehu gö hesi darugoremu hijajëhi ëhi jemëro mu ma hesi darugoremu raromarujeje. ¹⁹ Ae göehu gö hesi darugoremu hijajëhi jemëhu mu ma hesi darugoremu raromaruje jö naehu uëvaje hesi bëhoho nasi jöho sama'e huruohë'e jioröhego jemesi uehoroho u'uhëvego bogo avoho hejëni. Urimoho jemëro jemesi öve höre simane rabe aho'o bojamirovvarijeje ëhuro va'inumi'e mu o mu sisë gö gö hesi darugoremu raromoromo ëhi jië'e muohemu vaenövo'irarijëro. O avevejö'oho ëhi jemesi öve höre simane rabe aho'o bojamirovovoromo mu

ma hesi darugoremu raromoromo God-are mu mahemu vaenövore.

²⁰ Urimë'i jemë mu sisë hesi darugoremu raromarijevaroho evaroho mu ma hesi darugoroho bogo raromo'i ma-raromarijeje. ²¹ Mararomoromo mu sisë vaejarijoho uehorovoromo javojëge. Röhu evare majare ëhi jië'e mu sisë vaejarijoho ë hesi maho rabe baejarijeje. Bogojiadeje. Ëhi jië'e mu sisë vaejë'ohoho ëhuro ma-vuovoromo sisëro va'arueje. ²² O avevejö'ohoho God-ro ajëmamu mu sisë hesi darugoremu raromarijoho vuonugo'i God-are darugoremu raromë'e jëve. Ëhu'ëro jemë God-are aribövi mae jëvoromo ëhuro ma-ioro'ioremu maro raromo'aruje. ²³ Noro mu sisë vaejogo ë hesi manaho baeromo vuovoromo sisëro va'arueje. O God-ro hesi huë baejavuaje suvuoroho bojamuego ëhuro no ma-ioro'ioire gemu maro raromarueje Iesu Keriso nosi Badare ae gemuohuro javuë'ëro.

7

God-are jögoru ahoromo vavaeni'ere raromaro ho vuonugo'i Keriso-are aribövie javuaje jöhoje.

¹ Aganomë sa'a a masijo jabesi mu vae'irarije jögoru hesi öroho jemë gavarujëro jëvë'ëro ëhuni ave jöho iae ga'a'aruje. Ja sa'are hijë'ohoho sa'a hesi jögoru uhure hibe va'ojuvo guomavo'iramu jögoru uhuroho bogojavo'ë'e. ² Bëhoho ëhi jianove. Baru hijë'ohoho vaborohuro hu gemu gabe va'ë'e jögorure ëhi uövüë'ego.

A'i baru guomë'oho magonahoho ë jögorehu nijio'iraejadoho iae barëjë'eje. ³ Èhi jië'ëro baru hijamu sionoho ioro bamë'oho aëro uvo'ë'ö: Èmagonahoho önö'e ma-juvë'e magonahe höjo. A'i baru guomë'oho jögorehu nijio'iraejadoho barëjë'ego hesi nimoro ae gö baeromo hu'o gemuoro hijë'oho bogo önö'e ma-juvë'e magonahe jio'ë'e. ⁴ Baru mamioho guomamu magonahohuro baru i'e baeromo gemu mae hijajëhi jemë'o ëhi jëvanove. Jemë Keriso-are sinohu'o gemuore bimuvorovoromo vuovëvë'ëro ëhu'ëro jögoru aharuje hesi i'uoho ma-ioro'iore gemu barëjëhë'eje ëhuro guomoromo ri'öjade ahu'o gemuoro jemëro raromoromo God-hu nimaje muoho vae avoho'irarijego. ⁵ Röhu urimë'i nosirire jiaje sisëhemu uehorovarevare evare mu vaeröhe jögoroho no uehorovoromo dë iahuo'ego mu sisëmu vae'i nimonövareje. Èhi nimoromo sisëho dajo hahö'ëro vaeromo ëhuro vuovoromo sisëro va'o hesi javuadeje. ⁶ Avevejö'oho mu vaeröhe jögorehu no nijio'iraejavuadoho Keriso'o gemu mae vuovavuanovë'ëro ma-ioro'ioremu barëjahuë'eje. Èhuro ë jögoru aharuje hesi i'uoho bogo bae hesi javue. Èhu'ëro ijönöho no öri mamioho bogo va'oromo ma-surire jajivë'e jögoroho adahobe God-are muoho ma-sivoho gabe va'i a'i öri i'ore va'oromo God-are Aru'aho hesi darugohuro hesi muoho vaejarueje.

Mu vaeröhe jögoru adahoromo ëhuro mu sisë hesi bëhi gavarue jöhoje.

7 Ĕsurire jajivē'e jōgoru hesi uhure javuadoho iae barējē'eje. Ĕhuni no diehi uvo'ejo. Na no ěma uvo'ejo: Ĕjōgoroho sisē hōjo. Bogo mae bogo ěhioho uvo'ejo. Ĕjōgoroho bogojio'ibejo Paul na bogo ga'ibejo mu sisē hesi ōroho diehi jiē'e jiego. Ĕhesi bēhoho jōgore gemu jajivoromo ěhi uvē'eje: Nadi ae gō hesi bōviēni bise'ēnioho ganiganimonējo. Bogo ěhioho jajivo'ibejo naro uvo'ibejo: Ganigani muoho nani mae hōjo. 8 Rōhu ganigani hesi jōgoroho iae jajivē'eje. Jajivē'ēro naro garomo uvodeje: Ĕganigani muoho God-ro bijōnimaje hō uvamu nasi dē ihamu sisēhuro bōrōmo mae rojomamu avare bōviēni bise'ēni ganiganiego avohadeje. O surire jajivē'e jōgoroho bogojio'ibejo uehoro sisēho bogo ěhioho rojomo'ibejo. 9 Urimoho ě jōgoroho bogo hejē'e ěma hibe rueromo uvodeje: Nani na mae jevajējo. A'i ganigani jōgoroho hejamu mu sisēhuro baejevamu naro biriri'ōvoromo jōgoroho ahoromo 10 uvodeje: Ĕhu'ēro na guomo ōrire jevajējo. Rōhu mami'e God-hu ganigani jōgoru bamade hesi bēhoho ěhuro no mae raromo'irōhego. Rōhu ě ganigani jōgoroho jiē'ēro ěhu'ēro sisēhuro baejevamu na guomo ōrire jevadeje. 11 Guomo ōrire jevade hesi bēhoho surire jajivē'e jōgoroho na hejē'ēro ěhu'ēro ě mu sisēhuro sareremiromo dē ihamu naro jōgoroho ahamu ěhuro guomo ōrire jevadeje.

12 Rōhu ě surire jajivē'e jōgoroho aho'obēhe God-aro jioromo rovē'eje. Ĕhesi jōe gō gō God-ro bamadeje noro mu mae vaejego

marëjavuoröhego. Ëhu'ëro ë jöho iae maeje. ¹³ Mae jië'oho na no ëma uvo'ejo: Jö mahuro ëhuro na ijumevamu guomo örire jevade höjo. Bogo ëhioho uvo'ejo. A'i uehoro sisëhuro ëhuro ë'adeje. Uehoro sisëhuro ë jö maho huotovoromo ijumevamu guomo örire jevadeje. Ëhesi bëhoho God-ro nimadeje no samaro garöhego sisë hesi bëhoho i'u'e mae jiego. Hu nimadeje jögoroho jioromo ëhuro mu sisëho börömoräeröhego.

Uehoro ma'ö uehoro sisë'ö umogirohaje ë hesi jöhoje.

¹⁴ Röhu no gavaruoho God-are jögoroho hesi Aru'ahohuro bojamaaje jöje. Röhu na bogo hesi Aru'aho ejahaje aho jervo'i sino hesi mu sisë eromo hesi darugoremu hijaje ae jeve. ¹⁵ Ëhuni na uvajeje: Naro diehi ë'ego ë'aje höjo. Mu mae negajoho bogo vae'i a'i mu sisë bijönegajoho ëma vaejajeje. ¹⁶ Röhu naehu mu sisë vaeromo God-are jögoru ahajoho bijönegego ëhuro na uva-jeje: God-hu bojamaade jögoroho iae maho höjo. ¹⁷ Ëhi jië'ëro bogo naehu nimoromo sisëho vae'i a'i uehoro sisëro dëre rojomego ëhuro vaejajeje. ¹⁸ Na gavajoho uehoro maho nasiroho bogo mae bogoje. Ëhesi bëhoho nasi dëre uehoro mami jiobe rovadoho ëho sisëmuje. Na ëhi gavaje hesi bëhoho na mu mae vae'i negajoho bogo vae hesi jeve. ¹⁹ Mu mae vae'i negajoho ëho bogo vae'i a'i mu sisë bijönegajoho ëho iae na vaejajeje. ²⁰ Na bijönegaje muoho ëma vaej'ëro ëhuro bogo naehu nimoromo vae'irögoru uehoro sisëhuro nasi dëre rojomego ëhuro vaejajeje.

21 Ëhu'ëro na gavajeje aviëhi jië'e muoho jiego. Na mu mae vae'i negë'iroho mu maho bogo rue'i mu sisëhuremu nasirire rovajeje. 22 Nasi dë vövöbajo'ere God-are jögoroho negajeje. 23 Röhu na gavajoho uehoro göhuro nasi sino haho'e ruahö'öjevajeje. Ruahö'öjevoromo God-are jögoru simanehu nimajohu'o umogihorovajeje. Umogihorovoromo ehuro sino haho'ere jiaje sisëhuro na ruahö'omoniagegajeje. 24 Asë'e vae've'e jevaje. Sisëhu sino haho'e ruahö'öjevo'ego guomevo hesi jevajoho raro ajemi'iramu maho jevo'ë'e. 25 Röhu na God mabëhe uave. Huro ua'iramu Iesu Keriso nosi Badaro ajemi'iramu mae jevo'ë'e.

Ëhu'ëro jië'ëro na ëhi jeve. Naro nasi uehoroho bojamirovoromo God-are jögoroho ejahajeje. Röhu sisë nasirire jiobe rovadohuro mu sisë hesi jöhu'o ejahajeje.

8

God-are Aru'aho baeromo ehuro mae raromarue jöhoje.

1 Röhu jaruvoho Iesu Keriso-are ae gemuoho javuë'oho mu sisë hesi i'uoho bogo bae hesi javue. 2 Urimoho ja mu sisëmu vaeromo guomo öriremu juvonövaneje. Jaruvoho ja Iesu Keriso-are ae gemuoho javë'ëro i'ovavuaaje Aru'ahohuro ja ajamiromo ë sisëhu ruahö'öjavadoho bisihö'öjamu mae javë'ëje. 3 God hu eni jië'ëro hesi Harihu Maho nugö'öjadeje araeromo sino haho'e baeromo no a sisë javuajëhi hu ëhi jioromo rueromo sisëni guomoröhego. Ëhi'amu ehuro nosirire jiaje sisë hesi darugoho

barējahuadeje. Noehu mu vaeröhe jögorohuro bogo ehuro sisë hesi darugoho barējahuadeje. Sisë nosirire jië'ëro jögoru hesi biriroho bogojiadeje. ⁴ Röhu God-hu sisë hesi darugo ëhi tugohahuade hesi bëhoho hu nimadeje noro God-are jögoru hesi mu maho aho'obëhe vaeröhego sino hesi sisëhu nimajoho no bogo e'i God-are Aru'ahehu nimajëhi ëhi vaejaruëro javuë'ëro. ⁵ Sinehu nimaje sisë ejë'oho ë hesi muohuremu uehorovarueje. O God-are Aru'ahehu nimajëhi vaejë'oho Aru'ahehu uövuajohuremu uehorovarueje. ⁶ Nosirire jiaje sisëhuremu uehorovë'oho ehuro no vuovoromo sisëro va'arueje. A'i God-are Aru'ahehu uövuajohuremu uehorovë'oho ehuro ma-ioro'iore gemu huë mae raromarueje. ⁷ Nosirire jiaje sisëhuremu uehorovego vuovavujaje hesi bëhoho ëhi jië'e uehoro sisë baejë'oho God-are jögoroho bogo ejaharueje. Ejaho'iröhoho bogo eni javuajaje. Ehuro God'o muorovarue aribövie javuajaje. ⁸ Nosirire jiaje sisëhuremu uehorovë'oho God-hu nimaje muoho bogo biroho hesi javuajaje.

⁹ Röhu jemë bogo ehioho ë'arujeje. Jemë sinehu nimaje sisëho bogo e'i a'i God-are Aru'ahehu nimajëhi ëhi vaejarujeje God-are Aru'ahoho jemesi dë vövöbajo'ere mami'e abo gemu mae hijë'ego. Ae rahu Keriso-are Aru'aho dë vövöbajo'ere bogojië'oho hu bogo Keriso-are ahoje. Röhu hesi Aru'ahoho jemesirire jië'ego ehuni huhu nimaje jöho iae ejaharujeje. ¹⁰ Keriso jemesi dë vövöbajo'ere jie. Ehü'ëro jemë sisë vaejarujohuro

jemesi sino haho'oho iae vuovëho hesije röhu jemë God-are nunire mae riravarujohuro jemesi aru'ahoho biririvëhego raromarujeje. ¹¹ Röhu God-ro Iesu ajamamu guomoromo ri'øjadeje. Ëhuni hesi Aru'ahoho jemesirire jiël'ëro God-hu Keriso ajamamu guomoromo i'ovadëhi jemesi vuovo sinohu'o ëhi ajëmi'iramu i'ovëvo'ë'e God-are Aru'ahohuro jemesi dëre abo hijël'ëro.

¹² Ëhi jiël'ëro noehu mu vae'iröhoho iae jiahue. Röhu nosi sinehu nimaje mu sisëho ëho bogo nosi muehuje. ¹³ Ëhi jië'e sisë vaejël'ohuro ëhuro jemë ioro'iolemu vuovëvo'ë'e. A'i God-are Aru'aho hesi birire baeromo jemesi sino hesi mu sisë mu'uromo bogo gavanovë'oho ëhuro jemë ma-oro'iolemu raromo'aruje. ¹⁴ Ae rahu God-are Aru'aho ejahobe va'ë'oho ë aribövioho God-are aboji harihu'e jio'ame. ¹⁵ God-are Aru'aho baejarijohuro jemë bogo tövo rëmo'lego röhu maho sisëroho raromoromo juhuonibijioho'irögoro a'i God-are Aru'ahohuro jemë ajëmijël'ëro hesi aboji harihu'e jëve. Ëhuni no God-are örire uavarueje: Asë'e Apajo. ¹⁶ Noehu ëhi uavarue hesi bëhoho God-are Aru'ahohuro nosi aru'ahoho ajamuïromo uövuajeje: Jemë iae God-are aboji harihu'o mae jëvavjëjo. ¹⁷ No hesi aboji harihu'ëro javuë'ëro no God nosi Vavu hesi maho bae hesi javue. Kerisohu baejajëhi no'o ëhi bae'ëjo. No Keriso'o huë vavaene baejaruëro jiël'ëro ëhuro hu'o gemuore aji maho bae'ëjo.

U'emu God-are aji ma baeröhe jöhoje.

18 Na uve: Huë vavaene jaruvo baejaruoho ma-bise'e jio'ego bogo uehorovoli a'i God-hu rōjahuijego garōhe aji mabēhoho ēho bōrōmo mae hōjo. 19 Rōhu vaevē'oho sa'ae mie bōvie bise'e God-hu bamadoho bogo eni jiobe ruejuvo God-ro hesi aboji harihu'oho va'orahoro bamavuo'iramu ēho ma-marō jio'amo'ē'e. 20 Ēhesi bēhoho God-ro uvadeje: Sa'ae bōvie bise'e sisērē'amo'ajējo. Bogo hesi ēma sisērē'amobe rue'i God-ro hesi nimoromo sisērējōro uvadeje hujeji avohego marē'amorōhego. 21 God-hu bamade bōvioho bise'oho jaruvoho ēhi ma-sagohoriemu sagohoribe va'ajeje. U'emu God-ro avoho'amo'iramu ēhi jiobe va'ajoho iae barē'irōgoro huro i'ovo'amo'iramu hesi aboji harihu'e ma-marō javuorōhēhi ēhi huhu bamade bōvioho bise'oho marō jio'amo'ē'e. 22 Vaevē'oho iae no gavō God-hu bamade bōvioho bise'oho sisērēbe rov'e jio'ego ijonō mae jio'amo'iē'ēro. 23 Sa'ae bōvie bise'e bogo ēhemuoho sisērē'i rōhu huhu hesi Aru'aho aevoli suvuoramumu baejare aribōvioho no'o sisē'i huë vavaeni'e raromē'ēro hara'uē'i mueberomo raromō ijonō God-ro hesi aboji harihu'oho no avohavuoromo nosi sino haho'e aho'obēhe i'ovavuego ma-maemu javuorōhego. 24 Ēhi mae javuorōhoho ēho noro muebejōro God-ro ajamuiromo marō bamavuē'eje. Mue gō gō no avevejō'e nunehu ga'amaruoho ēho bogo ga'amo'i muebejarueje iae mami'e gavaruēro. 25 A'i mae javuo'irōhoho nunoho bogo ga'i ma-raromoromo muebejaruēro jiē'ēro ēhuni ga'irōgoro biririvoromo raromoromo muebebe

va'arueje.

²⁶ Röhu no u'uhavuë'ego God-are Aru'ahohuro nosirire rueromo ajamuijajeje. Èhesi bëhoho God-are örire diehi avoho ato'iröhoho no dadivavue. Dadivavuego God-are Aru'ahohuro hesi ajamuiromo nosi jöëni huë vavaene börömo bëhe baeromo sisë maro hara'uoromo ehuro God-are örire ëninamijajeje. Huhu hara'uoromo ëninamijaje jöho aho ë jöho bogo ato hesi javue. ²⁷ Röhu God-hu dë vövöbajo'ere bijioho gövuajohuro hesi Aru'aho hesi uehorohu'o iae gavajeje rabëni God-hu nimajëhi hesi Aru'ahohuro ëhi jië'e uehoroho baeromo hesi aribövi nosi jöëni ëninamijajego.

²⁸ No gavaruoho ae rahu God rajahijë'iroho mu mae mu sisë huë mae huë sisë jabesi örire rovego röhu God-ro jabumë ajëmiromo huë mahu'o huë sisëhu'o aho'obëhe avohëhajeje ehuro ijönö jabumë mae jëvo'iröhego hesi nimadëhi rinëgade ariböviëro jëvë'ëro. ²⁹ Èaribövioho urimë'i God-ro söjëgo'irögoro uehorovëvadeje. Uehorovëvoromo hesi simanëro mevoromo uvadeje: Hujeji ë aribövioho naro tarioromo baejëvo'ejöjo ehuro nasi Harihu ma va'ëne jëvoröhego. Èhi jië'oho jabumë ijoraje aho'obëhe jëvo'i nasi Harihoho murioho jio'a'ajëjo. Mevoromo ëhi uvadeje.

³⁰ Èaribövie gemuoho mevoromo röhu hesinö rinëgadeje. Rinëgoromo röhu jabesi jö sisëho uehorovoromo vonugëhamu hesi nunire mae riravareje. Hesi nunire mae riravamu huro baejëvoromo aji mare rëmadeje.

God-hu dë vövöbajo'ere no uehorovavuaje

muoho ëho a göehu o mu göehu bogo aho'iröhe jöhoje.

³¹ God-hu ëhi ajamuijadoho no diehi uehorovo'ejo. Iae no ëhi uvo'ejo: God nosi dönö jiajoho raro no bisihö'öjavuo'ajëjo. ³² God bogo uvadeje: Nasi Harihoho maego bogo bojëmi'ejö uvoromo nijio'irae'i a'i Harihoho nugö'öjadeje ae aho'obëhe nosi jöëni huë vavaene baeröhego. Hesi Harihoho ëhi bojamuijë'ëro ëhuni noro biririvoromo uvarueje: Hesi suvuoro börömoho mami'e bojamuijë'ëro ëhuni suvuoro ioro'iorohu'o iae bojamui barë'ajëjo. ³³ God-hu baejavuade aribövi nosi jö sisëho raro jövo'ë'e. Jövoröhe aho bogoje. Rabëni God-ro nosi sisëho avohahuë'ëro uvajeje: Jemë mae jëvajëjo. ³⁴ O raro uö'ë'e: Sis'e jëvaje sisëro va'ohëjo. Ëhi uö'iröhe aho bogoje. Rabëni hesi bëhoho Iesu Kerisoro guomadeje. Guomoromo röhu ri'öromo ajiomë'ëro God-are övo manö hiromo nosi jöëni God-are örire jöe majahijajeje. ³⁵ Kerisoro no dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuoromo ajamuijajeje. Uehorovavuoromo ajamuijaje öroho raro tugohahuo'ë'e. Aho bogo. Huë vavaeni bövi bise'o rovë'oho ae göehu ijumavuë'oho ie o niögu suhi'e bogojavuë'oho vörö'ere va'ë'oho aehu bijuëmavuamu vuovë'oho bogo ëhuro tugohahuo'ë'e. ³⁶ Iae ëhi jië'e mu sisëho nosi örire rovajeje. Ëjöho God-are surire ëhi uvë'eje:

God no jasi ariböviëro javuë'ëro ëhuni aëro vae majae muo'amavuo'ië'lego no vöröre mararomarue höjo.

Sheep rinovoromo bijuëmo'ie'aruëhi aëro nosi örire ëhi ë'arue höjo.

³⁷ Iae no ëhi javue. Röhu rabe rabe rovë'iroho Kerisoro no uehorovavuoromo ajamuijego ëhuro no ruahö'ö avohoromo ma-mae javuajeje.

³⁸ Ëhesi bëhoho na mae uehorovoromo uvajeje: Huhu dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuoromo ajamuijaje öroho mu gö gö rovë'oho bogo tugohahuo'ajëjo. Vuovavuë'oho o ave sa'are raromë'oho anerae maja aru'ahe vörö'e mue gö gö rovë'oho mu rabu rabu jaruvo o u'emu rovë'oho ³⁹ noehu dö mare ajiomë'oho o sa'a gago ëgobövire abuejë'oho bövie bise'e dinö'e dinö'e jiajoho rovë'oho God-hu uehorovavuaje öri Iesu Keriso nosi Badarire röjahuijajoho ëho bogo tugohahuo'ajëjo.

9

God-hu hesi nimoromo Israel rajo hesinö baejëvade jöhoje.

¹ Na Keriso-are ae gemuohuro jevë'ëro jö mae majëhi'ie'e sareri'e jöho bogo. God-are Aru'ahohuro nasi dë vövöbajo'oho ajemiromo avoheho'ego herovoromo na jö mae majëhi'ie'e.

² Huë vavaene na bogo bise'o vadu'oho baeromo majae ëhi vavaenegajeje. ³ Nasi sa'a raje ö

mueno'e gemuoho jëvanovo'ego jabesi jöëni vavaene baeje. Ëhesi bëhoho jabumë Keriso bogo mae uehorovoruomajeje. Röhu jabesi aru'ahohuni na böröme uehorovevo'i nasi sinoho ma-bisemu uehorovajeje. Ëhuni na uve: God-ro sisë bojemiromo Keriso-are bëhiroho

rori'o babu'öjevego nasi sa'a rajohuro aevoromo Keriso mae uehorovoruomo'ibejajo ehuro iae mae jevo'ibejajo. Jabesi jöeni ehi dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvoromo vavaenimajeje. ⁴ Nasi sa'a rajoho Keriso bogo ma uehorovarueje röhu huë mabëhe God-are örire baeromë'eje. Jabumë Israel rajo God-hu baejövade aribövie jioruome. Huro jabumë hesi aboji harihu'e vaejövadeje. Hesi aji maho röjehijadeje. Hesi jögoru maho bojëmiromo uëvadeje: Iae na jemë muebejëvo'ejöjo. Mu vaeröhe jögoroho bojëmadeje. Osa börömore rueromo hu rajahi'iröhe öroho röjehijadeje. Ijonö mae ajëmi'iröhe jöho bojëmadeje. ⁵ Jabesi hijo miono'oho God-are a masije jëvadeje. Böröme namiromo ajamuaje aho Keriso jabesi sa'a raje gemuoho jiadeje. Keriso hu bogo ma-aehu jio'i hu God jië'ëro sa'ae bövie bise'e muebejajego ehuni noro hesi örire rajahiemu rajahibe va'ejo.

⁶ Iae Israel-are ujo ömo'ömoho noro ehi jië'e mu maho baejë'e javue. Röhu hesi ujoho ma-ae gemuëro gemuëro Keriso mae uehorovo'i a ioro'ioroho bogo ma uehorovarueje. Bogo ma uehorovarueje röhu Israel-are ujo muebejavuoröhëro God-hu uvade jöho bogo barëjë'eje. Ehesi bëhoho Israel-are siono baeromo mu ma bövi bise'o baejarue ariböviohuremu God-ro muebejavuo'i uvadeje. Röhu ehi jië'e aribövioho bogo aho'oho jio'i ma-gemu gemu javue. God-hu Israel-are mu ma baejarue aribövi muebejavuo'i uvadëhi ehi muebejavuajeje. Ehuni Israel-are ujo muebejavuoröhëro uvade jöho bogo barëjë'eje.

7 Göho Abraham-are ujoho aho'obëheje röhu ujo ioro'ioroho hesi mu maho bövioho bise'oho bogo baeruomë'eje. Èhesi jöho God-hu Abraham uavadoho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Jasi harihe Isaac'o hesi ujohu'o ë ariböviohuremu jasi sionoho baeromo bövioho bise'oho baebe va'i jasi ujo ioro'ioroho bogajo. Èhi uvë'eje. 8 Èjö hesi bëhoho bogo Abraham hesi arijo'ëro ëma nimoromo baejade harihohu'o ë harihu hesi ujohu'o God-are aboji harihu ömo'ömehu jio'i a'i God-hu Abraham bojami'i uavade ujo ömo'ömoho ëho jaburo Abraham-are sionoho baejarueje. 9 God-ro Abraham harihe bojami'i majiromomo uavadeje: Evare majare na vuonorö'ö rue'iramu Sarah harihe raho'a'ajëjo. Èhi uvë'eje.

10 Abraham-are harihu göhuremu Abraham-are sionoho bae'iröhego ëhi uvadeje röhu bogo ëhemu jio'i a'i ijonö Rebecca harihe niö'i huodi'e dëre jëvadeje. Harihu niö'i jabesi vavuoho gemu jiadeje. Hu nosi hijo miono'e Isaac jiadeje. 11-12 Röhu harihe niö'i bogo rëhëvë'e dëre jëvamu mu maho o mu sisëho bogo vaejë'iro evare majare God-ro jabesi vëmoho Rebecca uavadeje: Naro ijorajohemu ajami'iramu böröme jio'iramu muriohuro bise'e jioromo ijorajo hesi muoho vaejahonövo'ajëjo. Mu ma o mu sisë bogo vaejare majare harihe gemu ajami'i uvade hesi bëhoho ëhuro huhu nimadëhi ëhemu uehorovoromo ae baejëvoröhëni hu bogo aehu mu ma vaejaruoho gëromomo rinëgo'i hesi nimoro ëma rinëgajëro jië'ëro. Iae ëhuni mu bogo vaejare majare harihe gemu ajami'i uvadeje. 13 God-hu ijoraje Jacob

ajami'i murie Esau bogo ajamijade jöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje: Na Jacob nego'i Esau bijönegade höjo. God-ro ëhi uvë'eje.

¹⁴ Ëhi jië'oho no diehi uvo'ejo. Na no ëma uehorovoromo uvo'ejo: God-hu a sisëro jië'ëro sisë'i uehorovoromo ëhioho ë'ade höjo. Ëhi jië'oho jö sisëgo bogo ëhioho uvo'ejo. ¹⁵ Ëhesi bëhoho God-ro Moses uavadeje: Di aribövi sisë jëvajoho huë baejëvo'i negë'oho ë aribövioho huë baejëvo'ejöjo. O di ariböviohuni na vavaenimo'i negë'oho ë ariböviohuni vavaenimo'ejöjo.

¹⁶ Ëhu'ëro jië'ëro God-hu hesinö rinaguaje hesi bëhoho bogo noehu nimoromo biririvoromo muoho vae'i a'i huro noni vavaenimoromo rinaguajeje. ¹⁷ God-hu sisë a börömo Pharaoh-are örire jö majahijade jöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje: God naehu ja böröme vaejavoromo döro bamavode hesi bëhoho naro jasi sisë hesi i'uoho bojamiromo ëhuro nasi vöröho ae röjëhijego sa'ae göre göre raromarue aribövioho aho'obëhe nasi ihoho hebe va'oröhego. ¹⁸ Ëhu'ëro jië'ëro God hesi nimë'oho a ioro'ioro jabumëni vavaenimoromo hesinö javuojöro gagovavuo'i a ioro'ioroho marëmajeje jabesi nimoromo biriri'övoromo mu sisëhemu vaenövoröhego.

God-hu dë vörönimoromo i'u bojamuibe noni vavaenimobe va'aje jöhoje.

¹⁹ Ëhu'ëro jië'ëro nani jero ae gö jö sisë uehorovoromo nasi jöho ahoromo sarerivoromo ue'a'anue: God-ro hesi nimoromo ramuë'ëro ëhu'ëro noro biriri'övoromo mu sisëho vaejarue

höjo. Noehu mu sisë vaejaruoho ëho bogo nosi sisëhu jio'i God-hu nimade muoho höjo. Hesi nimade muoho bogo aho varijënoho javuego ëhuni no mu sisëho vaejarue höjo. Ëhuni God-ro sarerivoromo ëma uövuaje höjo: Jemëhu mu sisë vaejarujoho jemesi sisë höjo. Ëho bogo nosi sisëho jio'i God-ro hesi nimoromo ramuë'ëro ëhu'ëro no mu sisëho vaejarue höjo. ²⁰ Jaehu ëhi jië'e sareri'e jö majehijë'o ho naro ja ua'ejo: Ja ma-ae javajëjo. Ja ma-a javë'o ho röhu ja rabëni biriri'övoromo God-are öriroho ëhi jië'e jö sisëho jövanuëjo. No sa'ae hu rama avoharuëhi ëhi javuo'i God hu rama avoho'amaje aho va'ëne jië'ego ëhuni no bogo ri'öromomo ua'ejarejo: Ja rabëni no ëhioho avohavuane höjo. Bogo ëhioho ua'ejarejo. ²¹ Ja'o uehorovone. Rama avoho'amarue ariböviehu sa'a mugöru baeromo jabesi nimoromo avohë'o ho iae maeje. Nimë'o ho sa'a mugöre gemu baeromo röhu ramae niö'i avohëvol'ë'e rama göho maego maja börömo huni runo'e bamo'irögoro göho sisëgo majae ëhi ë nemonövo'iröhëro.

²² Ëuhu jö hesi bëhoho God no avohavuaje aeje. No avohavuaje aëro jië'ëro ëhu'ëro jië'ëro hu hesi nimoromo ë'ë'o ho iae maeje. Hu nimadeje huhu a i'u bojëmi'iröhe vöröhu'o darugohu'o ae aho'obëhe röjehi'iröhëni. Ëhuni huhu dë vörönimego sisërërohe aribövi jabesi öriroho i'uoho bogo burëroho bojëmi'i ma-biririvoromo gë taemobe rovadeje ijönö i'uoho bojëmi'iröhëni. ²³ Ma-gë taemobe rovade hesi bëhoho hu nimadeje hesi aji mabëhe nosi örire röjahui

avoho'iro rabëni hu noni vavaenimaje aribövie javu'e'ego. Noehu hesi aji baeröhego huhu huë baeromo avohavuade aribövie javu'e'ego. ²⁴ Jew rajo ioro'ioroho no hesinö javuojöro rinaguade aribövie uëve. Röhu bogo Jew rajoho gemu rinaguo'i a'i sa'a gö gö raje a ioro'iorohu'o rinëgë'eje. ²⁵ God-hu sa'a ioro'ioro rajo hesinö jëvojöro rinëgoröhe jöho urimë'i Hosea-ro God-are surire jajivoromo uvë'eje:

God-ro uvajëjo: Ëaribövioho bogo nasi aribövie jëvajoho

ijonö naro uë'ejöjo: Ëho nasi aribövie jioruomajëjo.

Ëaribövioho bogo nasi huë baejëvaje agane jëvajoho

ijonö naro uë'ejöjo: Naehu huë baejëvaje agane jioruomajëjo.

²⁶ Di sa'are ariböviohuro henöväre God-ro uë'ego: Jemë bogo nasi ariböviehu jëvajë'ego henövaroho

ë aribövioho naro uë'ejöjo: God darugo'o hijaje a nasi aboji harihu'e jëvajëjo.

²⁷ God-hu sa'a ioro'ioro rajo rinëgade hesi jöho ëhi jio'i röhu Israel rajo jabesi jö Isaiah-hu darugo'o uvade jöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje: Nani Israel rajoho nie'u va'ëne ae jëvo'ajëjo röhu ae ma-vemino'e i'uoho bogo bae'i mae jioruomajëjo. ²⁸ Ëhesi bëhoho God-ro sa'ae aho'o jabesi sisëho ma-burëro mevoromo i'uoho ma-ioro'ioemu bojëmi'ajëjo. ²⁹ O Isaiah-ro ave jöhu'o jajivoromo uvadeje:

Jögoru eni jië'e ae Bada God-ro noni a uje gemu
 gemu bogo vuonugahuo'ibejajo
 Sodom amo barëjadëhi no'o ëhi barëjavuo'ibejajo.
 Gomorrah amo sisërëjadëhi no'o ëhi
 sisërëjavuo'ibejajo.

Isaiah-hu urimo uvadëhi avevejö'oho Israel ra-
 joho no ëhi ae ma-gemu gemu God-are aribövi
 mae javue.

*Israel rajehu Keriso bogo ma uehorovarue
 jöhoje.*

³⁰ Ëhi jië'oho no diehi uvo'ejo. No ëhi uvo'ejo:
 Israel rajoho bogo a'i sa'a ioro'ioro rajoho bogo
 sivoho gabe rovere höjo God-are nunire mae
 riravoröhoho. Ëhi höjo röhu jabumëro Keriso-are
 örire mae uehorovoromo ëhuro God-are nunire
 mae riravo'iröhe öroho iae baejë'e höjo. ³¹ Sa'a
 ioro'ioro rajohuro baejare höjo a'i Israel rajo-
 huro uvare höjo: No God-are jögoru ejahë'oho
 ëhuro hesi nunire mae riravo'ejarëromo God-
 are jöho ejaho'i sivoho gabe rovaroho mae ri-
 ravo'iröhe öroho bogo baejare höjo. ³² Bogo
 baejare hesi bëhoho bogo uvareje: Kerisoro
 gemuëro ajamui'iramu mae javuo'ajë uvo'i a'i
 ömo gavareje ga'i avohorovë'ëro God-are nunire
 mae riravo hesi jëvego. Ëhi jië'e öroho nahoromo
 bogo biroho'i God-are munë Iesu bijönimoromo
 hesire munëro biberovanovareje. ³³ Keriso
 munë va'ëne jiaje jöho uhu'e jajivoromo ëhi
 uvë'eje:

Ëhuro gahëjo. God naro munë va'ëne aho Zion
 bamajëjo.

Aëro hesire ro biberovo'aruëjo.

Hesirire ro rireromo'aruëjo.
A'i ae rahu ë aho mae uehorovë'o ho bogo javo-
jimo ga'a'ajëjo.

10

¹ O asë'e aganomë nasi dë vövöbajo'o ho aho'o nimo avohoromo God-are örire ëninamijajeje nasi Israel sa'a rajohuro God-are i'uoho bogo bae'i ma-maro va'iröhego. ² Ëhesi bëhoho naro jabesi muoho garomo uëve: God-are muoho nimo avohoruomaje höjo. Röhu bogo ma garomo ë'oruomaje höjo. ³ God-hu nosi iho avohahuaje öroho bogo gavanovo'i sarerivoromo uvoruomë'eje: No mu mae vaejë'o ho God-ro göromo nosi sisëho uehorovoromo vuonugo'iramu hesi nunire mae riravo'ejarëromo jabesi biririvoromo God-are jögoroho ejaho'i ë'o gavë'eje. Ëhi'oromo God-hu nosi sisë avohahuego hesi nunire mae riravo'iröhe jöho bijönibijiohë'eje. ⁴ Ëhesi bëhoho aëro sarerivoromo uvoruomajeje: No God-are jögoru ejahoromo mu mae vaejë'o ho ëhuro hesi nunire ma-mae riravo'ejarëjo. Ëhi uvoruomajeje. Röhu ae rahu Keriso mae uehorovë'o ho ijönöho bogo ëhioho uvo'i a'i uvarueje: Hesi Kerisoro ajamui'iramu God-are nunire riravo'ejarëjo.

Israel rajohu'o sa'a ioro'oro rajohu'o Keriso mae uehorovego God-hu baejavuoromo maro bamavuaje jöhoje.

⁵ Jögoru ejahoromo God-are nunire mae riravo'iröhe ë hesi jöho Moses-ro jajivoromo uvë'eje: Ae rahu jögoru e barëjë'o ho ëhuro

maro raromoruomo'ajëjo. ⁶ Röhu God-are jögoru ejahoromo hesi nunire mae riravo'iröhe è hesi darugoho bogo nosirehu jio'i a'i Keriso mae uehorovoromo God-are nunire mae riravo'iröhe öroho iae nosirire jie. Èhesi jöho God-are surire jajivoromo èhi uvë'eje: Nadi jemesi simanoho uehorovoromo uvorëjo: No diehi'oromo ö'idöroho iojiomo'ëjarëjo. Èsurire jö hesi bëhoho uöromo è'adeje: Nadi uvorëjo: No diehi'oromo iojiomo'ëjarëjo èhuro Keriso hu'irae baeromo vuonorö'ö ruvebijego huro no ajamui'iröhego. ⁷ O jö göho nadi uvorëjo: No diehi'oromo vuovë'e ariböviehu raromaruiroho abue'ëjarëjo. Èsurire jö hesi bëhoho uöromo è'adeje: Nadi uvorëjo: No diehi'oromo vuovë'e ariböviehu raromaruiroho abue'ëjarëjo èhuro Keriso hu'irae barojomego ajamui'iröhego. ⁸ Keriso-are muoho bogo rori'ohoje. A'i God-are surire jöho èhi uvë'eje: God-are jöho iae jemesirire höjo. Hesi jöho dë vövöbajo'ere jëvë'ëro jemesi jö'ehu ato'irarijoho höjo. God-are jö hesi bëhoho Keriso mae uehorovoröhego noehu majëhijarue jöho uöromo è'adeje. ⁹ Jaehu dë vövöbajo'ere mae uehorovoromo uvë'oho: God-ro Iesu ajamamu guomoromo ri'öjade hö uvoromo röhu mae uehorovanue jö jasi jö'ehu a huruoho majëhiromo uëvë'oho: Iesu gemu Bada hö uëvë'oho bogo sisëroho va'i maro hi'a'anue. ¹⁰ Dë vövöbajo'o o jö'o jabesi bëhoho dë vövöbajo'ere noro Iesu mae uehorovoromo èhuro God-are nunire mae riravarueje. O jö'ëro no Iesuarue

jöho ae huruoho majëhiromo ëhuro bogo sisëroho va'i maro va'o hesi javue. ¹¹ Ëhi jï'e jöho God-are surire jajivoromo uv'eje: Ae rahu ë aho mae uehorovë'oho bogo javojimo ga'a'ajëjo. ¹² Ësurire jöho sa'ae aho'obëhe aribövi nosi jöhoje. Jew rajo ariböviohu'o sa'a ioro'iorohu'o bogo göho göho javuo'i magemuoho javue. Badaro gemuëro böröme namiromo ae aho'obëhe muebejavuoromo göröhe di ahuro huro ajamijöro ua gavamu gövuë'oho no ae aho'obëhe mabëhe ajamuijajeje. ¹³ God-are surire jöho ëhi gemuoho uvë'eje: Ae rahu Badaro ajamijöro ua gavë'oho ajëmi'iramu bogo sisëroho raromo'i maro raromo'aruëjo.

¹⁴ Ëhi jie röhu aehu Bada Iesu bogo ma uehorovë'oho ajamijöro diehi ua ga'ë'ö. Ua ga'iröhe öroho bogoje. O hesi jö bogo hejë'oho diehi mae uehorovo'ë'ö. Mae uehorovo'iröhe öroho bogoje. O aehu hesi jö bogo majëhijë'oho diehi he'ë'ö. He'iröhe öroho bogoje. ¹⁵ O God-hu a bogo rëmö'öjamu rovë'oho hesi jöho diehi majëhi'ë'ö. Majëhi'iröhe öroho bogoje. God-are surire jöho ëhi uvë'eje: Jö ma barovarue aribövioho mabëhe rovego gëvarue höjo. ¹⁶ Mabëhe rovego gëvarue hö jajivadeje röhu Jew raje ae aho'o bogo a'i magemuëro gemuëro Iesuarë jö maho ejah'ëjö. Ürimë'i Isaiah-ro jöe gemuoho jajivoromo uv'eje: Bada rahuro nosi jöho mae uehorovë'e höjo. Ae vemino'ëro ejahu'e höjo. ¹⁷ Ëhu'ëro jï'ëro Keriso-are jöho majahuijogo ëhuro no hejarueje. Heromo ëhuro no mae uehorovarueje.

18 Ëhi jie röhu naro uëve: Na Israel rajoho hejë'e höjo o bogajo. Iae jabumë hejareje. God-are jö hejaro ho iae hesi surire jajivoromo ëhi uvë'eje: Jabesi huëho sa'a viture viture he barëjë'e höjo. Jabesi jöho maja rojomajire maja beva'ajire rërirae barëjë'e höjo.

19 Röhu ave jöhu'o uë gë'ejo. Na Israel rajoho God-are jö bëhoho gavare höjo o bogajo. Iae jabumë bëhoho gavareje röhu bogo ejareje. Urimo Moses-ro God-are surire jajivoromo uvë'eje:

Jabesi sivu sivue raromarue aribövioho God naro ajëmi'iramu

Jew rajoho jemëro gëromo dë vi'ehëgo'iramu uvo'a'arujëjo:

God-ro rabëni jabumë ajëmi'i no bogo ajamuijaje höjo.

O God na bogo avoho gevarue aribövioho naro ajëmi'iramu

Jew raje jemëro jabumë gëromo dë vörönimo'arujëjo.

Ëhesi bëhoho Israel rajohuro God-are jöho iae hejareje röhu bogo ejahareje. 20 Ëhi jië'e jöe gemuoho Isaiah-ro ma-sama'e huruoho jajivoromo uvë'eje:

Bogo birohevo'i nahevare ariböviohuro God na birohevare höjo.

Nasi jöëni bogo uë gëvare aribövioho naro jabesi örire röjahirovamu gevare höjo.

21 Sa'a ioro'ioro rajehu God biroho'iröhe jöho ëhi jajivo'i a'i Israel rajo jabesi jöho jajivoromo ëhi uvë'eje: Jaburo nasiro ruejöro na vae majae öve

nugö'öbe rovë'e jevajëjo röhu jabumë jöe bogo e'i biriri'övoruomaje aribövie jioruomajëjo.

11

God-hu Israel raje ae aho'obëhe bogo vuonugëvo'i a vituohuni vavaenimoromo ajëmibe rovadë jöhoje.

¹ Israel rajoho ëhi jië'e hia'i biriri'övä'e aribövie jioruomë'ego Paul naro uëve: Na ëhuni God hesi aribövioho ioro'ioemu vuonugëvë'e höjo. Bogo mae bogo vuonugëvë'eje. Paul na'o Israel raje jeve. Na Abraham-are uje jeve. Na Abraham-are uje Benjamin hesi uje gemuoho jeve. ² Urimë'i God sa'a bövi bise'o bogo bamadevare evare Israel aribövioho hesi baejavuo'i uvë'ëro ëhu'ëro ijonöho bogo ramuö'öjë'eje. Elijah-hu ë'ade jöho jemë'o iae gavarujeje. Elijah-ro Israel rajo jabesi jö sisëho God majahiromo uavade höjo: ³ Bada jani suvuro vënire buejharue maratuoho Israel rajohuro dadovo'amë'e höjo. Jö jasiro baeromo majëhjarue aribövi ioro'ioroho muo'amë'e höjo. Vaevë'e na gemu jevajëjo. Röhu na'o anego'i nimiruëjo. ⁴ Elijah-ro God ëhi uavade höjo. Ëhi uavamu God-ro Elijah mana diehi uavade höjo. Huro ëhi uavade höjo: Ja uvanuoho: Na gemu jevajë uvanuoho röhu na Israel raje ae aho'obëhe 7,000 avoho nugo'amë'e jevajëjo. Ëhu'ëro jabu'o na bogo vuonugevo'i sareri'e god gö Baal ague aho raromoromo rajahiruomë'e höjo. God-ro ëhi uavade höjo. ⁵ God-hu Israel rajo ioro'ioro avoho nugo'amadëhi avevejö'oho ëhi gemuohoje.

God-ro hesi nimoromo huë baejavuoromo Israel rajo a vituoho avohoromo maro ramuë'eje. ⁶ Avoho ramuade hesi bēhoho noehu vaejarue muoho bogo uehorovē'e hesi ëma nimoromo huë baejavuoromo ajamuijadeje. O noro mu mae vaejego huro ëho garomo avoho ramuo'ibejo ëho bogo hesi ëma nimoromo huë baejavuaje muoho jio'ibejo.

⁷ Ëhu'ëro jië'ëro Israel rajohuro God-are nunire mae riravoröhe öri nahobe rovaroho bogo birohareje. Ae ma-gemu gemu God-ro hesinö baejavuë'ëro ë öroho birohareje. Israel rajo a ioro'ioroho God-ro ma-rēmamu jabesi biriri'övoromo mu sisēho vaebe jijihadeje. ⁸ God-are surire jöho ëhi gemuoho jajivoromo uvē'eje: God-ro jabesi öroho tugohëhamu momorö'ö uro'amë'ëro God-are muoho jabesi nunoho bogo garomo hesi jöho jabesi hia'oho bogo hebe rovaroho jaruvohu'o ëhi gemuoho höjo. ⁹ Röhu Israel rajo jabesi jöho David hu'o God-are surire jajivoromo uvē'eje: God jero ëhi'onego jabumëro uvo'irarëjo: No mae javuajëromomo söröe ijanovego evare gvaevëro jiomëvanovoromo buorëro taemëvanovoromo guaro rireromëvanovoromo ëhi'oromo ëhuro jabesi i'uoho mana baerumoröhe. ¹⁰ God jero jabesi nunoho tugohëhonego ramoramovëhego bövioho bise'oho bogo garuomö'irajo. I'u böröme bojëminego baeromomo ma-ioro'ioire gemu deje gurorovē'e jijihö'irajo. David-ro ëhi jajivē'eje.

God-hu sa'a ioro'ioro rajo baejavuoromo mare bamavuaje jöhoje.

11 Ëhuni na uëve: Israel raje rireromëvadoho na ëhuro ioro'io remu sisërëjêvo hesi hõjo. Bogo mae bogo. A'i Israel raje Keriso bijõnimë'ego ëhuro sa'a ioro'io ro raje sisë'i jëvajo ho God-ro baejëvoromo maro bamëvë'eje. Baejëvoromo maro bamëvade hesi bëhoho ëhuro Israel rajohuro dë vi'ehëgego uvoruomorohego: God-ro diehi'oromo sa'a ioro'io ro rajoho ajëmi'i no bogo ajamuijaje hõjo. 12 Israel rajohuro Keriso bijõnimoromo God-hu ajëmaje muoho boremi'õjamu ëhuro sa'a ioro'io ro raje dinõ'e dinõ'e raromaruohuro Keriso-are mu maho baerumë'eje. Ëhuni jemë'o uehorovore. Israel raje aribövie aho'obëhe vuonorõ'õromo God-are õrire avo'avoho uehorovo'iramu ëhuro sa'a ioro'io ro rajohuro Keriso-are mu maho bae avohoruomo'ë'e.

13 Rõhu sa'a ioro'io ro rajomë naro jemesi õrire ave jõho uë'ië'e. Kerisoro na remõ'õjê'ëro na hesi jõ baeromo sa'a ioro'io ro rajo jemesi õrire majëhibe juvaje ae jeve. Naro uvajeje: Ëmuoho bõrõme hõ uvoromo nimorohë'i Keriso-are jõho jemesi õrire majëhijajeje. 14 Keriso-are jõho sa'a ioro'io ro rajo jemesi õrire majëhiromo na nime nasi sa'a rajohuro dë vi'ehëgego uvoruomorohego: Sa'a ioro'io rehu mu ma baerumajëhi rabëni no'o bogo ëhioho baejare hõjo. Jabuhu ëhi uvë'oho nani naehu ajëmi'irodoho eni jevo'ë'e. Ëhuro jabumë Keriso uehorovoromo bogo sisëroho va'i maro va'oruomo'ë'e. 15 God-ro Israel rajoho rori'o rëmõ'õjê'ëro ëhu'ëro sa'ae aho'o jemë'o buore vaeromo hu'o jemë'o gemu mae raromarujeje. Ëhu'ëro jjië'ëro God-ro Is-

rael rajoho sionëro baejëvo'iramu ëhuro ajile mu göëro urimore muoho iosiramiro mo bërömo bëhe rue'ë'e. Ëho vuovoromo i'ovanovë'e muoho jianovo'ë'e.

¹⁶ Röhu i mugöru vitu harihoho urimo atoromo God bojamijë'iroho i mugöru vitu göhu'o ëhu'o hesije. O ijo dirume God bojamijë'iroho ijo mahu'o ëhu'o hesije. Ëuhu jö hesi bëhoho Israel rajo hijo miono'e God-are ariböviëro jëvë'ëro ëhu'ëro ijore jio be rovaje hijo miono'ohu'o jabesi ujohu'o God-are aribövie javue. ¹⁷ Röhu uhu jö göho olive ije gö amore bivaroho gö je'ore ëma rijadohoje. Israel rajoho no amore bivare ijoho va'ëne javue. O sa'a ioro'ioro rajoho jemë je'ore ëma rijade ijoho va'ëne jëve. Röhu God-ro amore ijo hesi ade gö tarivo'amoromo rori'o bahi'i je'ore ijo hesi adoho ujuohoromo sionore bijioho nugo'amadeje. Ëhu'ëro jjië'ëro je'ore ijo adohuro amore ijo hesi rihuoho baeromo sirihoromo ma-mabëhe gemuoro iojio më'eje. Ëuhu jö hesi bëhoho God-ro sa'a ioro'ioro raje jemë Israel rajohu'o gemuore bimuvëvamu jemë'o God-are mu maho baejarijeje. ¹⁸ Tarivoromo rori'o bahijade ijo adoho garomo nadi uvore: Noro jabumë iosirëmiromo ma-mabëhe javuoromo jabesi sionoho baejë'e javuajëjo. Jemë ëhi uvë'oho avo'avoho uehorovoromo uvore: No ma-ijo ado va'ëne javuajëjo. No ijo bëhoho bogo rihuoho bojëmijarue höjo. A'i ijo bëhohuro no rihuoho bojamuijaje höjo. Ëhu'ëro no bogo masijoho javuajëjo.

¹⁹ Röhu nani jero ue'a'anue: Iae mae höjo

röhu ë ijo adoho tarivë'e höjo ëhuro naro jabeti sionoho bae'irodego. Ëhu'ëro naro jabumë iosirëmiromo ma-mabëhe jevajëjo. ²⁰ Iae mae uevanue röhu jabumëro Keriso-are jöho bogo ma uehorovamu ëhuni tarivë'eje. Röhu jero Keriso mae uehorovë'ëro ëhuro biririvoromo sir-ihirromo namijanue. Ëhuni nadi jasi sivuoho uehorovoromo uvone: Na böröme namijajëjo. Nadi ëhiho uvo'i a'i juhuonivone. ²¹ Israel rajo ijo ado ma va'ëne jëvadoho röhu God-ro jabeti sisëho bogo ma-nunëremuoho gë'i tarivoromo rori'o ruruhö'öjadeje. Ëhi jië'e jiaje ëhuni je'ore ijo adoho jero nadi uvone: Na sisë vaejë'oho hu ma-nunëro ge'a'ajë uvo'i a'i uvone: Na sisë vaejë'oho ë Israel aribövi i'u bojëmadëhi God-ro ëhi jië'e i'uoho na'o bojemi'ajëjo. ²² Ëhuni ave jöhuremu uehorovone. God hu huë baejavuaje aeje. Röhu hu i'ue bojamuijaje aeje. Sa'are rireromare aribövi jabeti örire i'ue bojëmijë'eje. O jasi örire huë baejavajeje. Huhu huë baejavaje muoho jaehu mae uehorovobe va'ë'oho iae huë baejavonövo'ë'e. O bogo mae uehorovë'oho huro ja'o tariö'öjavö'ë'e. ²³ O Israel rajoho Keriso bogo mae uehorovarueje. Röhu ë mu sisëho vuonugo'i Keriso mae uehorovë'oho God-ro ë aribövioho tariö'öjëvadoho ujuohoromo röhu maho sionore bimuvëvo'ë'e ëhi jië'e mu vae'iröhoho God hu eni jië'ëro. ²⁴ Ëhesi bëhoho sa'a gö rajo ae javajoho ja je'ore ijoho va'ëne javadeje. Ëhi javamu röhu God-ro ja je'ore ijo adoho va'ëne tariojavoromo amore ijo gemuore bimuvavadeje. Ëhi jië'e anoji'e muoho vaejë'ëro ëhu'ëro noro

biririvo avohoromo uvarueje: God-hu Israel rajo ë amore ijo ado tarivoromo rori'o bahijadoho ujuoho sionore bimumëvanovë'o ho ëho ma-samae jio'a'ajëjo.

God-hu ae aho'obëhe nosi jöëni vavaeni-moromo maro bamavuo'iröhe jöhoje.

²⁵ Aganomë ave jöho urimë'i God-hu guri-hijadoho avevejö'oho röjahuijë'eje. Ejöho na nege jemëro avoho ga'irarijego jemëro jemesi sivue uehorovoromo uvojöëni: Nosi simanoho mabëhëro javuë'ëro mae raromarue höjo. Ejöho na majëhi'ie'e. Israel rajo a ioro'iorohuro hia'e biriri'övaroho bogo ioro'ioemuoho ehioho jëvobe va'i hujeji sa'a ioro'ioro raje ae aho'obëhe God-arinö rueruomoi'ramu evare barë'ë'e. ²⁶ Sa'a ioro'ioro rajohuro rueruomoi'ramu evare Israel rajoho ae aho'obëhe sisëre jëvajoho God-ro baejëvoromo maro bamëvo'ë'e. God-hu Israel rajo baejëvoromo mare bamëvo'iröhe jöho God-are surire ëhi gemuoho jajivoromo uvë'eje: Bada God-ro uvajëjo:

Ajëmi'iröhe ahuro nasi dahorure Zion jioromo ruvebi'ajëjo.

Ruvebiromo God bijönimarue mue aho'o Jacob-are ujo ömo'ömehu vaejaruoho rori'o babu'ö barë'ajëjo.

²⁷ Jabesi sisë u'ovëho'irode majare evare ëhi jië'e ioro'ioemu jioröhe jögoroho naro bojëmi'ejöjo.

Israel rajo jabesi jöho ëhi jajivë'eje.

²⁸ Israel rajehu Keriso-are jö ma bijönimaruohuro ehuro jabu rori'o tario rëmaje

aribövie jëve ë hesi bëhoho God-ro sa'a ioro'ioro rajoho ajëmi'i nimë'ëro. A'i God-hu Israel rajo nimoromo baejëvadohuro ëhuro jabumë God-hu huë baejëvaje aribövie jëve ë hesi bëhoho God-ro Israel rajo jabesi hijo miono'o jabesi ujoho ajëmi'i uvë'ëro jië'ëro. ²⁹ Èhesi bëhoho God-hu di aribövi hesinö jioruomoröhego uëromo hesi mu ma suvuro bojëmijë'o ho huro bogo jö göho uehorovo'i ëhi gemuoho uehorovëvobe va'ë'e. Èhuni Israel rajoho bogo vuonugavuo'ë'e. ³⁰ Urimoroho sa'a ioro'ioro rajoho jemëro God-are jöho bogo ejahonövarijeje. Bogo ejhamu God-ro gavë'ëro röhu jaruvoho gavade Israel rajohuro hesi jöho bogo ejhamu gëgorovo huotorovoromo sa'a ioro'ioro rajo jemesi jöëni vavaenimë'eje. ³¹ God-ro sa'a ioro'ioro rajoho jemëni vavaenimoromo ajëmijë'ëro Jew rajehu avevejö'e God-are jö bogo ejaharuoho ijonö God-ro jabesi jöëni ëhu'o vavaenimo'iramu maro jëvo'ë'e. ³² God-ro ae aho'o jögoru aho'iröhe hesi darugo uhure ramuë'eje ëhuro ijonö ae aho'obëhe no huë baejavuo'iröhëro.

³³ Asë'e God-are huë maho bogo bise'o vadu'ohoje. Hesi simano maho nuni aji maho börömo maeje. Huhu uehoro mae baejaje hesi bëhoho rahuro biroho'ibejo. Huhu diehi ë'aje öroho rahuro ga'ibejo. ³⁴ God-are surire jöho ëhi gemuoho jajivoromo uvë'eje:

Rahuro Badare uehoroho gavë'e höjo.

Hesi öriroho rahuro jögoroho mami'ajëjo.

³⁵ Raro suvuroho bojamijë'ëro ëhu'ëro God-ro mana vuonorö'ö bojami'ajëjo.

36 Ëhesi bëhoho God-ro bövioho bise'oho hesiremu javuoröhego avohavuë'ëro huro döre hiromo aho'obëhe muebejavuajeje. Ëhuni hesi ihoho gemu rajahiemu rajahibe va'ejo. Iae mae.

12

Noehu God-are örire dë vövöbajo'e aho'o bojamiro mo hesi mu vaenövoröhe jöhoje.

¹ Aganomë God-ro ëhi noni vavaenimë'ëro ëhuni na nege jemëro jemesi sino haho'e dë vövöbajo'e aho'o baeromo God-are örire gemu bojamirovo'irarijego. Ëhi bojamirovë'oho ëhuro Jew rajehu vuovë'e mi suvuro God-ni bahijaruoho bogo ëhioho jio'i nune jië'e suvure jio'ë'e. Ëhi jië'e suvuroho God-aremu jio'iramu ëhuro hu nimo avoho'ë'e. Jemesi arijo'arije God-are örire ëhi bojamirovë'oho ëhuro jemë simano mae jioromo God avoho rajahi'aruje. ² O ave sa'arohemu uehorovarue ariböviehu nunire bahijarue mu sisëho nadi ejëhoromo vaenövore. A'i nugego God-ro jemesi uehore aho'o huotövëho'iro ëhuro jemesi dë vövöbajo'ere God-are aji mahemu baebe va'irarije. Ëhi ë'ë'oho God-hu diehi diehi jië'e mu nimajoho jemë ga'a'aruje. Ga'a'aruje diehi jië'e muoho sisëho bogojio'i God-are nunire ma-maemu jio'iramu.

³ Röhu God-ro hesi nimoromo huë baejevoromo apostle mu hesi darugoho bojemijë'ego ëhuni ave jöhu'o majëhi'ejo jemë ae aho'obëhe he'irarijego. Nadi jemesi sivuoho uehorovoromo uvore: No a masije javuajëjo. A'i jemë ae gemu gemu avoho uehorovoromo uvore: Naro hesi örire

mae uehorovoromo mu vaejoro God-hu ajemadēhi naro hesi örire ēhi mae uehorovoromo ēhi jiē'e muoho vaenövo'ejöjo. ⁴ No sino haho'e gemu gemu javuo rove. Röhu öve höre nune ēhi jiē'e inömoho aho'obēhe javuē'ero inöme göero mue gö vaejarueje inöme göero mue gö vaejarueje. ⁵ Ehesi bēhoho ekaresiaho no ae aho'obēhe javue. Ehi javue röhu Keriso-are ae gemuoho javuē'ero ehuro aho'o sino haho'e gemuoho javue. Ehi javuē'ero no ae aho'obēhe gemuore bimuvorovē'e javue. Nosi sino haho'o bimuvorovarēhi ēhi gemuoho javue.

⁶ Röhu God-ro hesi nimoromo huē baejavuoromo ae gemu gemu suvuro gö gö bojamuijamu baebe rovaruje. Ehuni suvuro diehi baejare ēhi jiē'e muoho vaebe va'ejo. Jö God-aro baeromo a majēhi'iröhe suvuro baej'oho mae uehorovoromo uvo'ejo: God-are jöho ēhi röjahuijē'e hö uvaruēhi ēhi jiē'e jöhemu ae majēhibe va'ejo. ⁷ O ae gö a ajēmi'iröhe suvuro baej'oho iae no ae ajēmibe va'ejo. O God-are öri röjēhijarue ae javuē'oho iae no ae röjēhibe va'ejo. ⁸ O jögoru bojēmijarue ae javuē'oho iae no jögore bojēmibe va'ejo. O ae suvorerēmijarue ae javuē'oho iae no öve sasohavuo'iramu suvorerēmibe va'ejo. O masijo riravoromo muebejēvarue ae javuē'oho ehuremu uehorovoromo muebejēvobe va'ejo. O huē baejarue ae javuē'oho daje nimorohoromo huē baeromo ajēmibe va'ejo.

⁹ Ae gö rajēhijē'iroho nadi ma-döhuremuoho rajēhi'i jemesi uhohu'o rajēhibe va'ore. Mu

sisë rovajoho bijönimoromo nadi gavanovo'i mu maemu ma'enobe va'ore. ¹⁰ Göëro göho Christian ö mueno'e hö uvoromo huë baerovore. A ioro'ioro jabesi ihoho döro bamoromo rajëhi avohore. ¹¹ Muoho nadi bijönimo'i biririvoromo vaebe va'ore. Jasi dë vövöbajo'e aho'o Badare öroro gemu bojamirovoromo hesi muoho vaejahobe va'ore. ¹² Uvore: Ijonö God-ro mae ajamui'iramu aji maro raromo'ejarëromo nimorohobe va'ore. Huë sisë rovë'iroho biririvoromo riravobe va'ore. Majae ëhi God-are öroro jöe atoromo ë muohuremu uehorovobe va'ore. ¹³ God-are aribövie huë vavaene jëvë'oho suvuorëmiromomo ajëminövore. Aehu vejö'e i'e rovë'oho nihudëgonövore.

¹⁴ Aehu sisë vaejëvo'i arijë'oho jemëro God uavego huro jabumë huë mae bojëmi'iro. Nadi uavego huro sisëho bojëmi'i a'i uavego mae bojëmi'iro. ¹⁵ Ae nimorohë'oho jemë'o gemuoro bimuvoromo nimorohore. Ae vavaenimë'oho jemë'o gemuoro bimuvoromo vavaenimore. ¹⁶ Jemë aho'obëhe ma-gemu uehorovoromo huë baerovore. Nadi uvore: No masijëro javuë'ëro mu ininoho bogo vae'ejarë'i mu böröme o bise'e ma-vaere. Nadi sivuoho uehorovoromo uvore: No simano ma'e ae javuajëjo. ¹⁷ Ae göehu sisë vaejëvë'oho nadi mana sisë vaejëvore. Ae aho'obëhe uvaruoho: Ëmuoho mae hö uvaruoho ëhi jië'e muoho vae'i ë'o gare. ¹⁸ Huë mae hesi öröhuremu uehorovoromo ë hesi muohuremu vaeromo ae aho'o jabu'o gemu mae raromo gare. ¹⁹ Aganomë aehu sisë vaejëvë'oho nadi mana i'uoho bojëmi'i ma-ga taemorego hesi

God-ro vörö'liraeromo i'uoho bojëmi'iro. Ëjöhö God-are surire uvë'eje: Badaro uövuajëjo: I'u bojëmi'irodoho nasi mue höjo. Naro mana bojëmi'ejöjo. ²⁰ Ëhi uvë'e jiaje nadi mana bojëmi'i a'i God-are surire jöhö uvë'e jiajëhi ëhi vaere. Ëjöhö ëhi uvë'eje: Ja'o muorovaje aho hömë'iroho ioho ma-bojaminëjo. O jovo i'i nimë'iroho jovoho ma-bojaminëjo. Ëhi ë'ë'oho ruehuro ëho garomo tiöromö gövögövövoromo avo'avoho uehorovo'ajëjo. ²¹ Mu sisë rovë'iroho nadi ejahorego jemë ruahö'öjëvego bejëvo'i a'i mu mae vaeromo ëhuro ë sisë rovajoho ruahö'öre.

13

Sa'are a masijehu bojamuaje mu noehu vaeröhe jöhöje.

¹ Ae gemu gemu aho'obëhe ave sa'are a masijo jabesi jöhö ejëhore. Sa'ae dinö'e dinö'e raro-moromo masijo vaejarue aribövi jabesi darugoho bogo ëma ri'ö'i God-ro darugoho bojëmiromo uëvadeje: Ëmuoho vaerëjo. ² Ëhuni ae rahu ave sa'are a masijo jabesi jö ahë'oho ëhuro God-hu bamade muohu'o mu'uvajeje. God-hu bamade mu mu'uvë'oho ëhuro i'uoho mana bae'ë'e. ³ Sa'are a masijo jabesi mu bëhoho mu ma vaejarue ariböviohuro bogo juhuonivo'i a'i mu sisë vaejarue ariböviohuro juhuonivo'iröhego. Jabesi mu bëhoho ëhije. Ëhuni ja sa'are a börömo bogo juhuonami'ië'oho mu mahemu vaene. Mu ma vaejë'oho huro jasi ihoho mae ua'ë'e. ⁴ Sa'are a börömoho God ajamiromo mu vaejaje aeje ëhuro ja mae javo'iröhego. A'i

jaehu sisë vaejë'iroho juhuonamine. Rabëni i'u bojamui'iröhe vöröho ave sa'are a börömo bogo ëma bae'i a'i God-are mue vaeromo mu sisë vaeruomaje aribövioho God-are vörö'e i'uoho mana bojëmijajeje. ⁵ Ëhuni jero ave sa'are a masijo jabesi jöho ejëhone. Ejahë'o ho ëhuro i'uoho bogo bae'a'anue. Röhu göho jasi dë vövöbajo'ere herovoromo uvo'a'anue: Na mu mae vaejë'e jevajëjo.

⁶ Iae ëhuni ave muohu'o vaejarujeje. Jemëro jabumë tax-oho bojëmijarujeje rabëni ave sa'are a masijohuro God-are muoho vaeromo avoho muebejaruëro jië'ëro ë hesi bëhohuni. ⁷ A masijo jabesi örire diehi jië'e mu vae'irarijoho ëhi vaere. Tax ihe gö gö bojëmi'irarijoho ëhi bojëmire. Mae uehorovo'irarije aribövioho mae uehorovore. Rajëhi'irarije aribövioho rajëhire.

Göehu gö hesi örire diehi jië'e mu vaeröhe jöhoje.

⁸ Suvuore rabe a mana bojëmi'irarijoho maburëro mana bojëmirego ë muoho barë'iro. A'i ave muohuremu jiemu jiobe va'ë'e dë vövöbajo'e a bojëmi'irarije muohoje. Göehu gö dë vövöbajo'e aho'o bojamijë'o ho ëhuro God-hu bojamuade jögoroho e barë'aruje. ⁹ Rabëni hesi bëhoho God-hu bojamuade jögoroho ëhi uvë'eje: Nadi goho'amonëjo. Nadi ae anonëjo. Nadi vajiohe ë'onëjo. Nadi ae gö hesi böviëni bise'ënioho ganiganimonëjo. Ejöhu'o jögoru ioro'iorohu'o ë hesi bëhoho ëhi uvë'eje: Jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajahinëjo. ¹⁰ Jasi ae gemuoho dë vövöbajo'ehu rajahijë'o ho

hesi öriroho mu sisëho bogo vae'a'anue. Ëhuni göehu gö rajahirovë'oho ëhuro God-are jögoroho e barë'anue.

¹¹ Ëhi jië'e muoho vaenövore rabëni hesi bëhoho jaruvoho diehi jië'e maja jiajoho jemë iae gavaruje. Momorö'öjarujoho ri'ö'irarije majaho rovë'eje. Ëhesi bëhoho aevo'i Keriso mae uehorovare majare evare noehu God'o maro raromo'iröhe majaho ëgo'o jiadeje. Jaruvoho ë majaho dunove. ¹² Vahioho barë'i Badahu rueröhe majaho sisonuvo'irögoro ë'e. Ëhuni ramoramo'e muoho vuonugoli muorovo'iröhe inömo inömo ujuoh'ejo ajile majare muorovo'iröhëro. ¹³ Aehu majare avoho raromo jijiharuëhi noro ëhi ë'ejo. O gemuore gagovoromo mahunö'e uruvoromo tiöromo jijihë'oho bogo. Jovo iromo simano sisërëjë'oho bogo. Öehu jijihanovoromo mu gö gö vaejë'oho bogo. Ire muorove bogo. Ae gö jabesi mu mahuni dë vörönimë'oho bogo. ¹⁴ A'i jemëro Bada Iesu Keriso-are darugoho baeromo ëhuro sinehu sisë nimajoho nadi eromo hesi muoho vaere.

14

Noehu bogo masije riravoromo uvo'iröhe: Christian ö mueno'oho sisë hö uvo'iröhe jöhoje.

¹ A ioro'iorohuro Keriso mae uehorovarueje. Röhu bogo avo'avoho uehorovo'i ma-juhuoni juhuonie mae uehorovarueje. Ëhi jië'e ariböviehu ekaresiae jemë'o bimuvo'i nimamu gëvë'iroho jemesi baejëvore. Röhu nadi uvore: Jabumë rue'iramu noro jabesi jöho aho'ahovo'ejarëromo

baejëvore. ² Ae göëro biririvoromo Keriso avoho uehorovoromo uvo'ë'e: I mi bövi bise'o ijë'oho iae mae höjo. Ae göëro juhuoni juhuonie uehorovë'ëro mioho bogo i'i ma-iemu i'ë'e. ³ Röhu mi bövi bise'o ijanue aharo nadi sivoromo uvone: Mi bövi bise'o juahovaje aho ma-asisö'o va'ënëro jië'ëro juahovaje höjo. Nadi ëhioho uvone. O mi juahovanue aharo nadi uvone: Bövi bise'o ijaje aho vajamirovajëjo. Nadi ëhioho uvone. God-ro ë aho hesinö baejë'e höjo. ⁴ Ae gö hesi mu ajamaje aho jaehu garomo sisë hö ua'iranoho ëho bogo jasi muehuje. God hesi böviohuremu ga'ë'e hesi mu ajamijaje aho mae nami'iramu o be'iramu. Röhu hu iae nami'ë'e. Rabëni hesi bëhoho. Hesi Bövioho ajami'iröhoho eni jië'ëro ëhuro hu ajami'iramu biririvoromo mae nami'ë'e. ⁵ Ae göëro uvajeje: Ëmajaho ë majaho börömego ëhuni ë majaroho no God mae uehorovoromo raromo'ëjarëjo. O maja ioro'ioroho ma-mu majaemu höjo. Ae göëro uvajeje: O bogo ëhioho jio'i a'i majae aho'obëhe God-are majae jië'ëro no God uehorovë'i muoho vae'ëjarëjo. Ëhi jië'e uehoroho niö'i jëve. Röhu ae gemu gemu di uehoroho mae hö uvanuoho ë uehoroho gemu ma'ënoromo hi juvone. ⁶ Ae rahu uvë'iroho: Ëmajaho böröme hö uvë'iroho huro Bada mae uehorovoromo ëhuni ë majaho uehorovajeje. O ae rahu mie rabe ijë'iroho huro uvajeje: God-ro suvuoro mae bojemijë'e höromo ijajeje. Ëhu'ëro Bada mae uehorovoromo ijajeje. O ae rahu mie rabe juahovë'iroho Bada mae uehorovoromo ëhuni juahovajeje. Juahovoromo röhu i rabe ija-

johuni God huë mae uavajeje. ⁷ Èhesi bëhoho no ave sa'are raromë'iroho bogo nosi jöënioho gemu raromarueje. O vuovë'iroho bogo nosi jöënioho gemu uehorovoromo vuovo'i ⁸ a'i raromë'oho Badare jöëni uehorovoromo raromarueje. O vuovë'oho Badare jöëni uehorovoromo vuovarueje. Èhu'ëro jjië'ëro raromë'oho o vuovë'oho no Badare javue. ⁹ Kerisohu guomoromo röhu ri'öromo hijade hesi bëhoho vuovë'e ariböviohu'o ave sa'are raromarue ariböviohu'o nosi Bada jioromo muebejavuo'iröhëni. Èhu'ëro no Kerisoremu javue. ¹⁰ Ja rabëni jasi öehu mu ë'ajoho garomo sisë höromo aganueje. O ja rabëni öho juhuoni'e ae höromo sivanueje. Hujeji God-are majaho rue'iramu no aho'obëhe hesi nunire riravo'ejo hesi huro mevavuoröhego. ¹¹ Èhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Badaro ëhi uövuajëjo:

Na daruge jioromo hijajoho iae mae jio'ego ave jöhu'o mae majëhi'ie'ajëjo.

Ae aho'obëhe God nasi jöëni gemu ague aho raromo'aruëjo.

Ae aho'obëhe jö'ëro huruohoromo uvo'a'aruëjo: Nörö God höjo.

¹² Noehu God-are nunire gemu riravo'iröhe jöho ëhi jajivë'ëro ëhuni no ae aho'obëhe gemu gemu God-are nunire riravoromo mu vaebe rovere bëhoho huruoho majahi'ejo huro heröhego.

No mue gö gö nosi Christian ö mueno'o jabesi nunire bogo vaejago jabuhu no göromo nosi döre bogo ö'oromo mu sisë vaejago rireromëvo'iröhe jöhoje.

13 Ĕhuni ě'lego no ijonōho bogo uvo'iro: Ĕaho mi ijajoho o ěhi jiĕ'e mu vaejajoho ěhuro mu sisĕho vaejaje hōjo. Ĕ'lego no bogo ěhioho uvo'i. A'i uvore: Noro mue gō gō agano jabesi nuniroho bogo vae'ejarejo jaburo no gōromo nosi dōre ō'oromo mu sisĕ vaejago rireromĕvojōĕni. 14 Na Bada Iesuare ae gemuohuro jevĕ'ĕro ěhu'ĕro na ma-mae garomo uvajeje: Ijarue ioho mioho bōvioho bise'oho God bogo ahavuaje hōjo. Iae ěhi jie rōhu aehu uvĕ'oho: God-ro ahavuade hō uvoromo ě uvade aehu ijĕ'oho sisĕje. 15 Ĕhesi bĕhoho mae hōromo jaehu ie mie jasi Christian ae gō hesi nunire ijamu ě ahuro garomo uvĕ'oho: O God-hu ahavuade ioho ijane hōjo. Ĕhuni na'o God-are jōho ahoromo i'ejō uvĕ'oho jaehu hesi nunire ijanoho ěho bogo maho ě'aneje. Jero hesi ōrire bogo uehorovĕ'e ma-ijaneje. Ĕa hesi jōĕni Kerisoro guomĕ'e jiaje ěhuni nadi ioho mioho ěma iromo ěhuro hu ijumone. 16 Jemĕhu uvarujoho: Ie mie jove bōvie bise'e ijĕ'oho mae hō uvarujoho gavĕ'i ue'ahore. Ae gōĕro gĕromo jemesi mu ma hesi jōho sisĕ'i ato'ĕ'ō. 17 God-hu bōrōme namiromo muebejavuaje hesi bĕhoho bogo ie jove ue'aharuoho jio'i a'i mu mae vaeromo huĕ baerovoromo God-are Aru'ahĕhu dĕ vōvōbajo'o sasohavuego raromaruohoje. 18 Ĕhi jiĕ'e mu ma vaeromo Keriso-are mu vaejahĕ'oho God-ro ěhi jiĕ'e aho nimo'iramu ae aho'obĕhe uvoruomo'ĕ'e: Ĕahuro mu maho ōmaje hōjo.

19 Ĕhu'ĕro jiĕ'ĕro no ave muohemu ě'o ga'ejo. Noro gemuoro avoho huĕ mae raromoromo ajamirovo'ejo ěhuro avoho biririvoromo

riravo'iröhëni. ²⁰ Jemëro nadi iemuoho miemuoho uehorovoromo God-hu ae gö jabesi dë vövöbajo'ere mu vaejajoho ijumëhore. Ie aho'obëhe God bogo tugohë'eje. Röhu jemëhu i ue'ahamu ae göehu gëromo jabu'o ue'ahoromo God-are jö ahë'o'oho ëhuro jemëhu ue'aharujoho sisë jio'ë'e. ²¹ A'i aveho mu mahoje. Jaehu mi ijamu wine jove ijamu o mu rabe vaejamu jasi Christian aganehu ja garomo döre ö'oromo rireromo'iröhe ëhi jië'e muoho gorone. ²² Jaehu uvanuoho: Na ie mie bövie bise'e ijë'o'oho iae mae hö uvanuoho jero ine. Röhu jasi sivue God-are nunoro ine. Jaehu uvë'o'oho: Ave muoho iae mae hö uvë'o'oho röhu ë muoho vaeromo he'irane dë vövöbajo'oho mae jiavamu hejë'o'oho huë mae javajeje. ²³ A'i jaehu i i'ie'iroho uehore niö'i baeromo röhu ë i ëma ijë'o'oho God-are nunire mu sisë vaejanueje ë hesi bëhoho ja bogo herovoromo uvaneje: Iae mae-ëjo. God-ro ëhi jië'e muoho nimajë uvë'e ëma ijë'ëro. Jaehu bogo uvë'o'oho: Iae God-ro ë muoho nimajë uvë'e mu ëma vaejë'o'oho ëho mu sisë vaejanueje.

15

Nosi sino bogo uehorovo'i a ioro'oro jabesi jöhu'o uehorovoromo mu vaeröhe jöhoje.

¹ No biririvoromo Keriso avoho uehorovarue aribövioho noro aviëhi jië'e muoho vae'ëjo. Noro garöhe ae göehu ma-juhuoni juhuonie uehorovamu gëvë'o'oho nosi sinehu nimajoho bogo uehorovë'e ma-u'emu sanuovoromo ajëminövo'ëjo. ² Nosi Christian aganehu

uvaruoho: Ĕmuoho mae hō uvaruoho ēhi jīē'e muoho no ae gemu gemu vaenōvo'ejo ajēmego jaburo avoho biririvoromo Keriso mae uehorovo'irōhego. ³ Keriso'lo hesi sinehu nimajoho bogo uehorovadeje. A'i huhu ē'ade jōho God-are surire jajivoromo ēhi uvē'eje: Aehu jō sisē rabe rabe God ja bojamaroho na'lo ē i'uoho baejode hōjo. ⁴ Rōhu urimē'i God-are surire jō diehi diehi jajivo'amare hesi bēhoho ēhije rōjahuego noro ē surire jōho adahoromo dē sanuovahuego biririvoromo ēhuro muebebe va'ego God-ro ajamuijego mae javuorōhego. ⁵ Rōhu avevejō'oho God-ro ajamuijajeje ēhuro no dē sanuovahuego biririvobe va'orōhego. Ĕhuni na nege huro jemē ajēmijego Iesu Kerisohu uehorovadēhi ēhi gemuoho uehorovoromo jemē aho'obēhe simane gemuoho uehorovo'irarijego. ⁶ Simane gemuoho uehorovē'oho ēhuro jōe gemuoho atoromo gemuore bimuvoromo God rajahi'aruje hesi ihoho bōrōme jiorōhego God hu nosi Bada Iesu Keriso-are Bōrōmoho o hesi Vavuoho jīē'ero.

God-hu bogo Jew rajemuoho a'i sa'a ioro'oro rajohu'lo ajamuaje jōhoje.

⁷ Ĕhuni Kerisohu jemē rajēhiromo baejēvadēhi jemē'lo gōero gō rajahirovoromo baerovorego ēhuro God-are ihoho bōrōme jio'iro. ⁸ Ĕhesi bēhoho majēhi'iē'e. Kerisoro Jew rajoho no ajamui'i rovadeje. Jew rajo no ajamui'i rovade hesi bēhoho God-ro nosi Jew rajo hijo miono'oho uēvadeje: Ijonō naro ēhi'oromo jemesi ujoho ajēmi'ejōjo. God-ro ēhi uēvē'ero Kerisoro ijonō

rueromo nimadeje God-hu Jew rajo jabesi ujo
 ajamui'i uëvadëhi Jew rajoho ëhi ajamui'iro ëhuro
 noro garöhego God hu jö maemu majahuijaje aho
 jiego. ⁹ O sa'a ioro'ioro rajohuro uvoröhego: God-
 ro noni vavaenimoromo no'o mabëhe ajamuijê'e
 hõ uvoromo hesi ihoho döro bamo'iröhego. Ëhesi
 jöho God-are surire ëhi uvê'eje:

Ëhuni naro sa'a ioro'ioro rajohu'o hiromu God
 jasi örire huë mae ua'ejöjo.

Na jöe ioromu jasi ioho rajahi'ejöjo.

¹⁰ O God-are surire jö göho uvê'eje: Sa'a ioro'ioro
 rajoho jemëro God-are ariböviohu'o gemu mae
 nimorohorëjo. ¹¹ O surire jö göho ëhi uvê'eje:

Sa'a ioro'ioro rajoho jemëro ae aho'obëhe Bada
 mabëhe uarëjo.

Sa'ae dinö'e dinö'e raromarujoho ae aho'obëhe
 hesi öroro rajahirëjo.

¹² O Isaiah-ro Keriso-are mu diehi jioröhe öroho
 jajivoromo uvê'eje:

A mami ae Jesse bëhoho jiade hõjo.

Röhu sahorijadoho hujeji bunohuro sirinohiromu
 ri'ö sionore nami'a'ajëjo.

Ëhi'oromo böröme namiromu sa'a ioro'ioroho
 muebejëvo'ajëjo.

Muebejëvo'iramu jaburo uvo'a'aruëjo: Iae ë
 ahuro ijonöho no ajamuinövo'ajëjo.

Ëhi uvê'eje.

¹³ Iae God-ro nosi dë vövöbajo'e avohahuego
 ëhuro no uvarueje: Ijonöho huro ajamui'iramu
 mae javuo'ajëjo. Ëhuni na nege huro ëhi ajëmijego
 jemëro hesi örire mae uehorovoromo ëhuro
 huë vavaenoho juhuonoho bogo bae'irögoro

ma-nimorohoromo mae raromo'irarijego. Ĕhi jië'o'ho God-are Aru'ahohuro hesi darugoho bojëmi'iramu jemëro ma-mabëhe biririvoromo muebebe va'a'aruje hesi aji maho bae'irarijëro. Ĕhi jië'o'ho iae na nege.

Paul-hu rabëni Rome ariböviëni biririvoromo jajivade hesi bëhohoje.

¹⁴ Aganomë iae na mae garomo uve: Jemesi muoho iae ma-maemu jiajëjo. Uehoro maho jemesi simanëro eni baejë'e jëvajëjo. Nuehu uehorovoromo røjahirovarujoho eni jëvajëjo. Iae na ëhi uve ¹⁵ röhu naehu jö jajivodoho na ma-bisemu biririvanovoromo majëhijodeje jemëro garomo avoho uehorovo'irarijego. Naehu ëhi jajivode hesi bëhoho God-ro huë baejevoro muoho bojemadeje ¹⁶ naro Iesu Keriso-are muoho vaejahoromo sa'a ioro'ioro rajoho jemë ajëmi'irodego. Ĕhuni naro jemë ajëmiromo priest-ehu vaejarue ëhi jië'e muoho vaeromo God-are jö maho majëhijajeje ëhuro priest-ehu suvuro ujuohoromo God-are örire bojamego nimorohajëhi naro sa'a ioro'ioro rajoho jemë ëhi ujuohëvoromo God-are örire suvure bojamiyego hesi Aru'ahohuro jemesi dë vövöbajo'o'ho avohëvego maemu jëvego God-ro baejevoro nimoroho'iröhego.

¹⁷ Ĕhu'ëro jië'ëro na Iesu Keriso-are ae gemuohuro jevë'ëro God-are mu vaejahajohuro ëhuro na mae jeve. ¹⁸⁻¹⁹ Ave jöhuremu biririvoromo jövo'ejo jö göho bogo. Kerisoro uevë'ëro naro hesi jöho majëhibe hesi muoho vaebe darugo'e mu masijoho røjëhibe hesi Aru'aho hesi darugoro

biririvobe juvamu ehuro sa'a ioro'ioro rajohuro God-are johu ejah'eje. Ejohemu jovo'ejo. Naro Keriso-are jo maho baeromo ruhëhi Jerusalem amoho numëhi Illyricum sa'aho röhu ë rirohu'o aho'o majëhibe juvë'e jeve. ²⁰ Na negadeje Keriso-are jo bogo hejë'e ariböviohuremu majëhibe juvo'irodëni ae göëro mami'e vaejë'e naro maho döre vaejöëni. ²¹ Ejöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje:

God-are jo bogo majëhijamu hejare ariböviohuro iae garuomolajëjo.

Bogo hejare ariböviohuro iae jo bëhoho baeruomolajëjo.

Ëhi jioröhego negamu bogo heruomë'e aribövioho majëhibe juvë'e jeve.

Paul-hu Rome amore va'i uehorovade jöhoje.

²² Ëhi jië'e muoho vaebe juvoromo ehuro na ö'i ë'ohijodoho bogo eni jevonövohijo. ²³ Röhu avevejö'oho ave sa'anörire mu vae'irodoho iae barëje. Barëjë'ëro vadune aho'obëhe ö'i nimobe rovodohuni ²⁴ ehuni na uehorovoromo uve: Spain sa'are va'ië'iroho ö'oromo gë'ejöjo. Gëromo jemë'o ma-bisemu hiromo huë mae jevo'iramu evare jemëro ajemi'iramu ehuro na Spain sa'are mae va'ejöjo. Na ëhi nege. ²⁵ Röhu avevejö'oho na Jerusalem amore va'ië'e God-are aribövioho ajëmiromo suvuoro harihe i'imëmi'irodëro. ²⁶ Ëhesi bëhoho God-are ariböviehu Macedonia sa'are Greece sa'are raromaruohuro jabesi nimoromo uvareje: Ë'ego no suvuore gagovoromo Jerusalem raromaruë ariböviohuni nugö'öjëho'irarëjo God-are aribövi

bövi bise'o rumo'o ho jaburo ujuohoröhe höjo. ²⁷ Jabesi nimoromo ëhi uvareje. Röhu Jerusalem ekaresia ajëmi'iröhoho ëho jabesi mueje. Rabëni. Jew rajo ekaresiahuro sa'a ioro'ioro rajoho aru'aho muoho ajëmiromo Keriso-are jöho majëhijë'ëro ëhuni Jew rajo jabesi örire sino hesi muoho mana ajëmiromo ijo bajo nugö'öjähë'o ho iae maeje. ²⁸ Naro jabesi suvuoroho bava'oromo ekaresia jabesi övore bamëhoromo barë'iramu evare ö'oromo jemë gëromo Spain sa'are va'ejo. ²⁹ Röhu na gavajoho ö'ë'iroho Kerisohu ajamuijaje darugoho bövi mae baeromo ö'oromo ajëmi'ejo.

³⁰ Röhu na aveho nimo avohoromo uëlië'e. Jemëro nosi Bada Iesu Keriso uehorovoromo God-are Aru'ahuhu dë vövöbajo'ere huë ma bojamuijajoho uehorovore. Ëho uehorovoromo na'o bimuvoromo biririvoromo nasi jöëni God-are öroro ua ganövore. ³¹ Ua garomo uare: God jero Paul ajaminego huro Judea sa'are va'oromo Keriso bogo uehorovarue a jabesi övoroho bogo va'irajo. Bogo va'i Paul-hu Jerusalem amore hiromo bogo eni jëvaje aribövi ajëmijë'iroho jero hu ajaminego God-are ariböviohuro uvo'irarëjo: Paul-ro mabëhe ajamuijade höjo. ³² Ëhi ua gavë'o ho God-ro hesi nimoromo ajëmi'iramu naro nimorohë'i jemesi örire ö'oromo jemë'o hi'ejo. Hi'iramu daje sasohevo'ë'e. ³³ Huë mae bojamuajaje aho God-ro ae aho'o jemë'o hi'ë'e. Iae mae.

Paul-hu a jejëmijade jöhoje.

¹ Röhu ave magonahoho Phoebe nosi Christian ma'ineje. Hu Cenchreae amore ekaresia ajëmijaje magonaheje. Hu magonaho maeje. ² Ëhuni God-are ariböviehu a rajëhiromo baejëvaruëhi ëhi nosi Badare ihoro hu'o rajahiromo baere. O huë vavaene rabe jië'oho ajamire rabëni hu ae aho'obëhe ajëmiromo na'o ajemijë'e jiaje ëhuni.

³ O Prisca'o Aquila'o jejëmijode höre jabu'o na'o havoromo Iesu Keriso-are mu vaejarue a magonaho'ego. ⁴ Na bogo guomevoröhego jaburo niö'iro vörö'ere va'areje. Ëhuni naro jabesi örire huë mae jevajeje. Bogo naremuëremuoho a'i sa'a ioro'ioro rajo ekaresiae ae aho'obëhe jabu'o jabesi örire huë mae jioruomajeje. Ëhuni jejëmijode höre. ⁵ O jabesi osare gagovarue ekaresiahu'o jejëmijode höre.

O nasi aemo'aeme Epaenetus jejamijode höre Asia sa'aroho huro aevo'ioho Keriso mae uehorovë'ego. ⁶ O Mary jejamijode höre mu böröme biririvoromo jemesirire vaejë'ego. ⁷ O Andronicus'o Junias'o jejëmijode höre nasi Jew rajo aganego. Jaburo niö'iro na'o savoji gagore arijareje. Apostle jabumëro ë ae niö'i jabesi ihoho mae hebe rovarueje. Urimo ë ae niö'ioho jaburo Keriso'o gemuoro bimuvamu naro jabesi ijore bimuvodeje.

⁸ O Ampliatus jejamijode höre. Hu'o na'o Badare ae gemuohuro javuë'ëro ëhu'ëro naro hesi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovajeje. ⁹ O Urbanus no'o gemuore havoromo Keriso-are muoho vaejajego jejamijode höre. O Stachys naro

hu dē vövöbajo'e aho'o uehorovajëro jevè'ëro jejamijode höre. ¹⁰ O Apelles hu biririvoromo Keriso gemu uehorovego no ae aho'obëhe gavaruëro jië'ëro jejamijode höre. O Aristobulus-are aganoho jejemijode höre. ¹¹ O Herodion jejamijode höre nasi Jew rajo aganego. O Christian ö mueno'e Narcissus-are aganoho jejemijode höre.

¹² O Tryphaena'o Tryphosa'o jabesi örire jejemijode höre ë magonaho niö'iohuro Badare muoho biririvoromo vaejaruego. O magonaho göho Persis jejamijode höre. Naro hesi örire dē vövöbajo'e aho'o uehorovo'i huro Badare muoho biririvoromo bövi mae vaejajego.

¹³ O Rufus jejamijode höre hu Badare a mamabëhego. O Rufus-are vëmoho jejamijode höre nasi vëmu maehu ë'anovajohuni. ¹⁴ Röhu Asyncritus Phlegon Hermes Patrobas o Hermas ëhi jejemijode höre. Jabu'o gemu mae raromarue Christian aganoho ëhu'o jejemijode höre. ¹⁵ O Philologus'o Julia'o niö'i o Nereus'o hesi ma'inohu'o niö'i o Olympas o God-are aribövie aho'o jabu'o raromaruoho ëhi jejemijode höre.

¹⁶ God-are ariböviehu jejamirovaruëhi jemë'o ëhi rajahirovoromo jejamirovore. Röhu Keriso-are ekaresiae aho'obëhe jemesi örire jejemiruomadeje.

Ijo tugoho'i jöhoje.

¹⁷ Aganomë ave jöhuremu uehorovore. Gavë'i raromore Keriso-are jö majëhijamu hejarijoho nani aëro ö'oromo ahoromo jöe gö majëhi'ë'ö. Jöe gö majëhiromo jemesi mu maho ijumo'iramu

jemëro jöe gemuoho bogo ato'i jöe gö gö ato'a'aruje. Èhi jië'e aribövi ö'amu gëvë'oho jabesi jöho nadi ejëhore. ¹⁸ Èhi jië'e aribövioho nosi Bada Keriso-are muoho bogo vaejaho'i jabesi sinehu nimaje muohemu vaejarueje. Jabesi sinehu nimaje muohemu vaeromo ae sanusanuëmiromo ma-döëremu jö mae majëhijego ae göëro mu sisë jöho bogo uehorovo'i ma-heromo uvarueje: Jö mae majahuijaruëromo ejëharueje. ¹⁹ A'i jemëro jabesi mu sisëho garomo nadi ejëhore. Naehu èhi uëvaje hesi bëhoho jemëhu God-are jö mae ejaharuje jöho ae aho'obëhe hejë'ejö. Èhuni na nimorohe. Röhu na nege jemëro mu sisëho bogo uehorovo'i ma-mu mahemu uehorovo'irarijego. ²⁰ Majae dunovo'iramu huë mae bojamaueje aho God-ro Satan-are muoho ruahö'ö'iramu jemesi hörëro vijuvo taemo'aruje.

Nosi Bada Iesuro jemë huë baeromo ajëminövo'ë'e.

²¹ Röhu na'lo havoromo mu vaejaje ae Timothy-ro jemesi örire jejëmije. O Lucius o Jason o Sosipater èho jaburo jemesi örire jejëmijö jabumë nasi Jew rajo aganëro jioruomë'lëro.

²² Tertius naro Badare ihore jejëmije. Paul-ro ue'ego naro hu ajamiromo ave surire jöho jajivahe.

²³ Röhu Gaius-ro jemë jejëmije. Èa hesi osare Paul naro hijego huro muebejevajeje. O ekaresiae ae aho'o hesi osare gagovoromo God rajahi'i raromarueje. Röhu ave amo hesi ijo bajo muebejaje aho Erastus'o nosi Christian

agane Quartus'lo ëho jaburo niö'iro jemë jejëmijö.
²⁴ [Nosi Bada Iesu Kerisoro jemë ae aho'lo huë
baeromo ajëminövo'ë'e. Iae mae.] ²⁵ Röhu
God hu mabëhego rajahi'ejo. Ëhesi bëhoho
hu eni jië'ëro ajëmi'iramu jemë biririvoromo
naehu majëhijaje jö maho Kerisohu ajamuaje
jöho mae uehorovo'aruje. Keriso-are jöho God-
ro urimo subivahuobe rovadoho ²⁶ jaruvoho ma-
sama'e huruohoromo röjahuijë'eje. Ijonö jioröhe
jö God-are surire jajivare hesi bëhoho noro
garomo ë subivahuade jöho baejarueje. Baeromo
ioro'ioemu hijaje aho God-ro uövuë'ëro noro
ë jöho ae majëhibe jijiharueje sa'ae aho'obëhe
raromarue ariböviohuro mae uehorovoromo eja-
horuomoröhego.

²⁷ God hu gemu simano mae uehorovaje ahoje.
Ëhuni noro Iesu Keriso-are ihore hu rajahiemu
rajahibe va'ejo. Iae mae.

God-are Jögoru I'oho
The New Testament in the Omie language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Omie long Niugini

copyright © 1991 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ömie (Omie)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 3 Mar 2023 from source files dated 9 Oct 2020

a68769b4-6180-5825-a17e-676d8f6a7efa